

DEBRECZEN

XVIII. évt. 272. sz.

Keletmagyarországi Napló

Ára: 12 fillér

Vegyünk erdélyi nyereménykötvényt még ha nem is nyerne, pénzét 4% kamattal visszkapja!

VÁSÁRY ISTVÁN BESZÉDE A KÉPVISELŐHÁZBAN

BÉKE, VAGY HÁBORU TÁVOLKELETEN?

A helyzet rendkívül feszült, bár a tárgyalások folytatásának lehetősége még fennáll — Thaiföld felkészül az önvédelemre, — határain félmillió brit sereg

Szakadatlanul dúl a harc Észak-Afrikában — Gondar védői 18 hónapos ellenállás után beszüntették az ellenségeskedést

A japán-amerikai viszony alakulása áll most az érdeklődés előterében. Az északamerikai hivatalos nyilatkozat átnyújtásával kapcsolatban megbízható helyeken — mint a Domei iroda jelenti — magyarzataikban borúlátással ítélik meg a vélemények áthidalásának lehetőségét és annak a nézetnek adnak kifejezést, hogy a washingtoni tárgyalások további meghozzászbításának kevés sikere lehet.

Ezután a tárgyalások történetét boncolgatva megállapítja a Domei iroda, hogy Konoye üzenete óta az Egyesült Államok magatartása nem változott. A tárgyalásokat betetőzte az amerikai jegyzék átnyújtása; ez a tény azt mutatja, hogy az Egyesült Államok végerényesen leszögezték Japán irányában tanúsított magatartásukat. **Most minden azon mulik, hogy Japán milyen álláspontot foglal el ezzel a jegyzékkel kapcsolatban.** A japán kormány feladata, hogy megállapítsa, vajjon Japán ajánlata és az Egyesült Államok jegyzéke között vannak-e érintkező pontok. Emellett megjegyzendő, hogy az Egyesült Államokkal összeköttetésben álló államok Japán iránt tanúsított magatartása következtében a helyzet súlyossága nöttön-nő.

Tokiói jelentés szerint Isii, a kormány hivatalos sajtótájékoztatója sajtóértekezleten kijelentette, hogy a külügyminisztérium most tanulmányozza azt az emlékiratot, amelyet Hull külügyminiszter adott át Nomura nagykövetnek. Az emlékirat november 27-én este érkezett meg Tokióba.

Feltett kérdésre válaszolva Isii kijelentette, hogy nem lehet most megmondani, mikor válaszol a japán kormány erre az iratra és hogy egyáltalán válaszol-e.

A Domei iroda jelentése szerint a Nomura nagykövetnek átnyújtott amerikai emlékirattal kapcsolatban japán illetékes körök nem titkolják, mily kevéssé bíznak a két ország közötti nézeteltérés kiküszöbölésének lehetőségében. Japán körök véleménye szerint a washingtoni tárgyalások folytatása sem nagyon vinné előre a japán-

amerikai viszony rendezésének kérdését.

JAPÁN MINISZTERTANÁCS ELŐTT AZ AMERIKAI JAVASLAT

Tokióban pénteken reggel fél 10 órakor a miniszterelnökségen tanácskozássra ült össze Jamamoto, a keletázsiai hivatal vezetője, Akira Naito vezérőrnagy, a hadügyminisztérium katonai osztályának vezetője, Oka ellentengernagy, a haditengerészeti minisztérium hajóügyi osztályának vezetője.

Az értekezlet után délelőtt 10 órakor egy óra hosszat tartó minisztertanács volt, amelyen Togo külügyminiszter tájékoztatta minisztertársait annak az emlékiratnak a tartalmáról, amelyet Hull külügyminiszter a japán kormányhoz intézett. A kormány tagjai minden oldalról megvizsgálták a japán-amerikai tárgyalások jelenlegi állását.

Mint az Associated Press jelenti, Kurusu a Roosevelttel folytatott esztörtöki tárgyalás után a sajtónak arra a kérdésre, vajjon a közeli napokban fog-e találkozni Hullal, nem volt hajlandó választ adni.

Nomura tengernagytól azt kérdezték, vajjon a szerdán elhangzott amerikai indítvány szolgálhat-e a további tárgyalások alapjául? Erre azt válaszolta, hogy Tokióból nem kapott még választ, tehát nem felelhet erre a kérdésre.

Japán politikai körökben az a benyomás uralkodik, hogy a japán-amerikai tárgyalások kritikus pontja közvetlenül küszöbön áll. Ezzel kapcsolatba hozzák a Tatura Maru japán hajó indulásának elhalasztását. A hajónak a hét végén kellett volna indulnia, de december 2-ára halasztották el indulását.

Ezenkívül a Japánban levő amerikai konzulátusok utolsó felszólítást intéztek az ottani amerikai állampolgárokhoz, hogy mielőtt csak lehet, térjenek vissza Amerikába. Ezt a felszólítást a Csendes óceáni hajózás súlyos helyzetével indokolják, amelynek következtében későbbi elutasításuk esetleg kérdésessé válhatik. Ezért az összes

amerikai állampolgároknak el kell hagyniok Japánt és a megszállt kínai területet. Japánban még körülbelül 350 amerikai állampolgár lakik, többnyire misszionáriusok, akik valószínűleg ottmaradnak.

Tokióból éjjel érkezett jelentés szerint a japán kormány szóvivője ma kijelentette, hogy a Japán és az Egyesült Államok közötti tárgyalásokat folytatni fogják.

Az Egyesült Államok és Japán között folyó megbeszélések igen közel vannak a megszakításhoz. A válság nő, — jelenti ki a New York Herald Tribune. A New York Times azt jelenti Washingtonból, hogy a következő japán lépés inkább eslekedet lesz, mint beszéd. Bár még nem zárták be egészen a kaput a további megbeszélések elől, mégsem mutat semmi arra, hogy Roosevelt újra fel akarná venni a megbeszélések fonalát.

Az Associated Press közli azt a rendelkezésre álló legújabb forrásból származó értesülést, hogy Washington a kínai vitás kérdésben a Japánnal való megegyezés minden lehetőségét kiküszöbölte.

Valószínű, hogy a Csendes óceáni északamerikai kereskedelmi hajókat felfegyverzik. Bár legmagasabb illetékes körökben azt mondják, — folytatta a hírszolgálati iroda, — hogy a Csendes óceáni és a távolkeleti béke érdekében folytatott tárgyalásokat nem szakítják meg, a mostani helyzetet mégis rendkívüli komolynak tekintik.

ÚJRA TOMBOL A CSATA ÉSZAKAFRIKÁBAN

Az olasz sajtó megállapítja, hogy a cirenaikai brit offenzíva első hete teljes angol kudarcral végződött. A »Stampa« kiemeli, hogy nem sikerült megteremteni Tobrukra a beharangozott érintkezést. Szidi Rezegben bekerítették és megsemmisítették a brit páncélos erőket. Nem sikerült az angoloknak Szolhum és a Halfaja hágó megkerülése. Egy német-olasz páncélos hadoszlop viszont ellentámadás során áttört az egyiptomi határon.

Csak hogy, — írja a lap, — Nagy-britannia katonai hírneve és Chur-

chill tekintélye túlságosan kockán forognak, semhogy London ne próbálkoznék meg újabb erőfeszítésekkel. Friss csapatokat vontak össze sürgősen Egyiptomból és harcban vetették a tartalékokat. A csata tehát most változatlan hevességgel újból megindult. A »Stampa« végül megállapítja, hogy a Líbia elleni támadás lassanként több hadosztályt nyel el, holott Nagybritannia más célra küldte Egyiptomba ezeket a hadosztályokat.

KELETAFRIKÁBAN

megszűntek a harcok, Gondar védői feladták a kilátástalan küzdelmet. Római jelentés szerint az egész olasz sajtó a esodálát és igazi hőskönek kijáró tisztelet hangján emlékezik meg Gondar nagyszerű védőiről. Gondar neve, — írja a Giornale d'Italia — örökké élni fog az olasz gyarmatbirodalom emlékében. Gondar védői 18 hónapon át époszba beillő hősiességgel védelmezték az olasz gyarmati birodalomnak ezt a fontos őrhelyét. Gondar neve örökké úgy fog ragyogni, mint az olasz birodalom jelképe s Olaszország elvitathatatlan joga gyarmatbirodalmához és jelképezni fogja az olasz nép élniakarását. De Gondar egyuttal biztosíték arra, hogy Olaszország vissza fog térni birodalmának arra a területére, amelyet legjobb fiainak kiontott vére termékenyített meg.

Izzione Coloniale ismerteti, hogy a vár hosszú időn át a legnagyobb vitézséggel fenntartotta védelmét és méltatja az abessziniai csapatok hősiességét. Elsősorban kiemeli Nazzi tábornok hősiességét, aki a harcok kezdetén el volt szánva arra, hogy a százharminc kilométeres frontot az utolsó lehetéig megvédi. Ebben segítségére volt a csapatoknak kitűnő szelleme, amellyel a legnagyobb áldozatok és nélkülözések ellenére mintaszerű katonai magatartást tanúsítottak.

2. OLDAL

Vásáry István a képviselőházban pártközi bizottság kiküldését indítványozta az egykezek működésének felülvizsgálására, sürgette a konjunkturális vagyonok megadóztatását és a debreceni építkezések fellendítését

Megkezdődött a felhatalmazási javaslat vitája

A képviselőház tegnap megkezdte a felhatalmazási javaslat tárgyalását. Cselényi Pál előadó szövegét felolvasta.

Imrédy beszéde

Vitéz Imrédy Béla szólalt fel. Azt hangoztatta, hogy magasabbrendű törekvéseinek kell lenni a kormányának. Egységes elvek szerint már régen meg kellett volna szervezni a mezőgazdaságot, ipart, kereskedelmet. Racionális üzemszervezésre van szükség. Ebben az esetben az ipari árakban 10—20 százalékos csökkenést lehetne elérni. A zsidókérdésről beszélve azt mondta, hogy ez európai kérdés és mint ilyen fog megoldást nyerni. Ez a megoldás szerinte csak a kitelepítés lehet. A továbbiakban bírálta a kormány ár-, bér- és fizetési politikáját. Majd Európa új berendezésével és Magyarországban való elhelyezkedésével foglalkozott. A kibontakozást a közösségi és népi gondolat jegyében látja. A korszerű a szocializmus, de érvényesülése csak a nemzetek keretén belül történhetik. A felhatalmazást rem fogadja el.

Lukács Béla: „A szegedi munkaprogram a mi nemzeti-szocialista programunk”

Vitéz Lukács Béla, a MÉP vezérőnoka Imrédy bírálataira válaszolva rámutatott arra, hogy mi mindent tett a kormány az elmúlt év alatt. Figyelmébe ajánlja Imrédynek, ne törekedjék arra, hogy a kormány egyes tagjait szembeállítsa, mert ha a kormány tagjai között nem lenne meg az egység, akkor kívánhatnánk azt a nemzet széles rétegei között. A zsidókérdéssel foglalkozva megállapította, hogy egy országban sem tett olyan nagy tényleges lépést, mint nálunk. A fajvédelmi gondolatot nem importáltuk külföldről, hanem magunkból termeltük ki és az S. egeden kapott szárnyat. Hallottam olyan ötletet, hogy a szegedi gondolatot a nemzeti szocializmussal kell megfiatalítani. Erre semmi szükség nincs, mert ez a szegedi munkaprogram a mi nemzeti szocialista programunk, mely megfelel annak a programnak, amelyet Németországban a nemzeti szocialisták valósítottak meg. A továbbiakban arról szólt, hogy a falu lakossága nagymértékben vándorol a városok felé. Ez egészségtelen állapot. Szükségesnek mondotta az új árpolitikai kialakítását. Örömmel üdvözli a földművelésügyi miniszter munkaprogramját. Félre kell tenni a kicsinyes szempontokat, egyedül és kizárólag a nemzet egyetemes érdekeit kell szolgálni.

Ekkor lépett a terembe a Berlinből hazatérő Bárdossy miniszterelnök, kit a kormánypárt felállva nagy tapsal fogadott.

Vitéz Lukács Béla beszédét folytatva hangoztatta, hogy lényegbevágó különbségek a jobboldali pártok politikai programja és a MÉP programja között alig találhatók. Nemzeti céljaink elérésében egyek vagyunk. Egyek vagyunk abban, hogy egy fiatal, erős és független Magyarországot kívánunk mindanyian, benne belső jólétet. A nemzeti szolidaritás kialakítására szükség van és ezt a Magyar Élet Pártja erejének tudatában hangoztatta. Elismeréssel szólt a honvédségről. Feléjük száll minden szeretetünk. A költségvetésről szólva hangsúlyozta, hogy az nemzeti, szociális és keresztény. Véget ért a zsidókérdés megoldására tett intézkedéseket ismertette.

Matolcsy Mátyás, a nyilaskeresztes párt vezérőnoka következett. Azt

METEOR MOZGO műsora:

Ma utoljára: 5, 7, 9 órákor:

A rohanó élet

Holnap: „HAMISPENZ”
Jövőhéten: „Elnémult harangok!”

hangoztatta, hogy Moszkva eleste a kommunizmus teljes megsemmisítését jelenti, a liberal-kapitalizmus pedig halálra van ítéelve. A továbbiakban különböző szociális és családvédelmi intézkedéseket sürgetett.

Az erdélyiek szónoka

Gróf Telek Béla (Erdélyi Párt) beszédében hangsúlyozta: Nem kétséges, hogy magyar földön csak magyar módra lehet új életet teremteni. A szentistváni gondolat alapján áll. A vezetést minden téren a magyarság számára kell biztosítani. Vissza kell telepíteni a kivándoroltakat. Kérte a miniszterelnököt, találja meg legsürgősebb módját annak, hogy a délerdélyi magyarok elnyomása, zaklatása megszűnjék. A magyar állameszmét magukévá tevő románok számára biztosítani kell a kisebbségi jogot olyan mértékben, amilyen mértékben a romániai magyarság rendelkezik azokkal a jogokkal. Öncélú, tudatos magyar belpolitikára van szükség.

Vásáry István beszéde

A következő felszólaló dr. Vásáry István, ki rámutatott arra, hogy nekünk legelső célunk több mint két évtizede Magyarország területi épségének helyreállítása volt. Ennek a célnak a szolgálatában hozott a nemzet nagy áldozatokat és megállapíthatjuk, hogy az az erőfeszítés, melyet e célok szolgálatában magára vállalt, eredménytelennek nem tekinthető. Igazolódott az, hogy eredményeket erőfeszítés, áldozat nélkül nem lehet elérni.

A költségvetések számsorainak összege mutatja az országgyarapítást. A költségvetés szerkesztése ellen tesz észrevételt. A kívánt adatok nélkül is könnyű megállapítani azt — folytatta —, hogy a magyar nemzet mai generációja összehasonlíthatatlanul nagyobb terhet visel, nagyobb áldozatot vállalt magára, mint amennyit a világháború előtt viselt a magyar nemzet. A mai Magyarország kétszeresét viseli annak a tehernek, amely a világháború előtti Nagy-Magyarországot terhelte. Ez természetes következménye annak a világtörténelmi eseménynek, amely mint világháború játszódott le előttünk és amely olyan szerencsétlenül végződött reánk nézve. De hogy ez a teherviselés valóságos és nem az értékelődások következménye, azt mutatja a termelés adatainak statisztikája. Egész sereg adatot sorolt fel ennek igazolására dr. Vásáry István, majd így folytatta szavait:

— Nem yonom kétségbe azt, hogy a terhek nagy részét a vagyonosabb rétegek hordozzák, de azt is meg kell állapítanunk, hogy nincs ennek a nemzetnek egyetlen polgára, aki a teher növekedésének súlyát ne érezné. Érzik azok is, akiknek semmi egyébük nincs, mint munkaerőjük és két kezük keresménye. Ha másban nem, viselik a forgalmiadókat, de viselik még az egyenes adókat is. A ma élő nemzedék tehát igen súlyos áldozatot visel, igen súlyos terheket hordoz és ha ezeket türelemmel viseli, annak legfőbb, talán egyetlen indoka az, hogy látja, miszerint ez a teherviselés minden téren nem volt hiábavaló, nem volt hiábavaló akkor, amikor Magyarország területi épségének legalább részben való helyreállítását lehetett elérni. (Úgy van! Úgy van!) — hangzik a jobb- és baloldalon.) Ezt a nagy erőfeszítést a kormány politikája fokozott mértékben tulajdonképpen az 1938—39. évtől kezdődően vette igénybe. Mutatja az emelkedést az, hogy egyik évről a másikra egy főre eső közteher 136 pengőről 145 pengőre emelkedett. Az 1942-ik esztendőre a legoptimiztikusabb számítással is a fejenkénti 145 pengős teher meg fogja haladni a fejenkénti 200 pengőt. Az a kérdés, hogyha ilyen nagymértvű áldozatokat kívánunk a nemzetől

megtettünk-e minden intézkedést, hogy ennek a kivánalomnak az ország gazdasági élete meg tudjon felelni.

— A Felvidék és Kárpátalja visszacsatolása következtében 649 millió, a keleti és erdélyi részek visszacsatolása következtében pedig 295 millió államadóssági teher állott elő. Ezt nem azért hozom fel, mintha kifogásolnám ezeket az összegeket, hanem annak illusztrálására hozom fel, hogy a visszacsatolt részek lakossága látássa, hogy hajlandók és képesek vagyunk az ő javukra és további boldogulásukra igen súlyos áldozatokat viselésére is. És mikor ezeket az áldozatokat vállaljuk, nem tesszük különbséget a visszacsatolt részek lakosai között faji, nemzeti, etnikai szempontból, az áldozatok előnyét egyformán élvezni mindenkül. Joggal elvárhatjuk tehát, hogy a visszacsatolt részek nem magyar lakossága is a magyar nemzeti eszme, a nagy magyar célok szolgálatában minden rezerváció nélkül áll velünk együtt sorompóba és kész viselni minden áldozatot, amelyet a nemzeti célok a nemzet tagjaitól megkívánnak. (Helyeslés és taps a jobb- és baloldalon.) Bajcsy-Zsilinszky Endre: Kivételesen minden nemzetiség.

Vásáry István a továbbiakban a külkereskedelmi forgalomról beszélt. Megállapította, hogy az áldozathozatalnak lúnyomó részét a magyar mezőgazdaság viselte. A továbbiakban azt fejtegette Vásáry István, hogy a nemzeti beruházási program keretében négy és fél milliárdra való kiterjesztését törvényben kellett volna kérni. Meg van győződve arról, hogy nem lett volna a Háznak egyetlen tagja sem, aki a kölcsönököt ne engedélyezte volna a visszacsatolt részek gazdasági életének talpraállítása érdekében.

A továbbiakban kifogásolta dr. Vásáry István, hogy idejében nem gondoskodtak olyan intézkedésekről, melyek alkalmassá teszik a gazdasági életet a fokozódó terheknek elviselésére.

— Amikor meg kell állapítanom, hogy az organikus, rendszeres és előrelátó intézkedések egész halmazata maradt el a termelés terén, amelyeknek alapul kellene szolgálniuk ahhoz, hogy a nemzet a maga céljainak szolgálatára terén előrehaladhasson és ehhez a megfelelő erővel is rendelkezzen. akkor meg kell állapítanom, hogy a gazdasági élet más terén, a javak forgalma terén viszont annál intenzívebb intézkedések történtek az úgynevezett egykezek létesítése terén. Én is, mások is nagyon sokszor szóvtattuk már ezeket a szerveket, ezeket az intézményeket és megállapíthatjuk, hogyha a magyar nemzet egyik betegsége az egyke, akkor a magyar gazdasági életnek éppen olyan betegsége az egyke. (Úgy van! Úgy van! hal felől.) Ott is egykeznék, itt egykeznék. (Derűtség bal felől.) — Közl-Horváth József: Egykezeznék! Egykezeznék. Amilyen homály fedt az indító okokat, amelyeket csak sejtethünk és láthatunk bizonyos jelenségekből, éppen olyan homály fedt ezeket az egykeznék nevezett intézményeket. Kétségtelen, hogy ezek az ország nagy közvéleménye előtt népszerűtlen intézmények. Velük szemben az elégedetlenség napról napra fokozódik.

— Sajnálatos körülmény, hogy ebben az egykez-szervezetben mind többen és többen jutnak szerephez olyanok, akik a magyar közéletben jelentős súlyt képviselnek, jelentős pozíciókat töltenek be, jelentős helyeken állásokat viselnek.

— Az egykezek, hogy népszerűségüket emeljék, előszeretettel választják a szövetkezeti formát. Ezt meg is lehet érteni, hiszen a szövetkezeti forma például arra is alkalmas, hogy súlyos gazdasági terheik enyhítésére adókezeléseket vehessenek igénybe,

Az évad legnagyobb zenés, népszerű, szívhódítóan dallamos magyar operett filmje:

Bob herceg

Szilasy, Simor Erzsé, Rajnay, Kovács Kató, Maklár, Vizváry Mariska, Greguss és Billesy a főszerepekben.

Az Apollóban!

Egyet meg kell állapítanom, azt tudnillik, hogy a sokat emlegetett és bizonyos vonatkozásban helyesnek elismerendő közösségi szellemet ezek az egykezek tokéltesen megvalósították: a közösségi szellemből folyólag a termelői munka és az egykező a haszon. (Úgy van! Úgy van!)

— Ezt az állapotot nem lehet fenntartani. Hibetelen veszedelmeket jelent ennek az állapotnak eltűrése. Vagyok bátor indítványt is tenni ez irányban:

— Méltóztassék egy 15 tagú pártközi bizottságot kiküldeni az egykezek mindenféle tevékenységének, hatáskörének és működésének felülvizsgálására, mert az, hogy a gazdasági életben ilyen donációkat osztogathassanak, ez nem mehet az ország veszedelmére. (Úgy van! Úgy van! a baloldalon.) Aki pedig nem azonosítja magát ezekkel a szervezetekkel és ezekkel a túloldalon is nem egyszer kifogásolt működésével, az ennek az indítványnak nem lehet ellenzője.

— Azzal is foglalkoznom kell röviden, hogy amikor a nemzet ilyen mértékű áldozatokat visel, vajjon milyen arányban oszlanak azok el.

— Elhiszem és megállapítom, hogy 1939 óta a kormány terjesztett elő javaslatot, amelyik a mobil tőkék fokozottabb mértékű megadóztatását eredményezi, de nagyon távol van még attól, hogy olyan mértékben vegyen részt a mobil tőke a terhek viselésében, mint amilyen mértékben a mezőgazdaság és a házbirtok részt vesz. A mobil vagyonnak még mindig módja és lehetősége van arra, hogy a törvények hiányosságai és nem megfelelő szövegezés következtében kibújék a közteher viselésé alól.

— Rá kell mutatnom arra is, hogy vannak, akik az utóbbi évek nehéz körülményeit, amelyeket az ország lakossága érez életnívója csökkenésében, ügyesen ki tudták használni arra, hogy igen nagy vagyonokra tehessenek szert. Rendelkezésre áll mindenkinek egy bizonyos kimutatás arról, hogy milyen vagyonok vallatnak be milyen összegekkel 1936-ban vagyonadó alá és 1940-ben. Átnéztem ezeket a kimutatásokat. Csak 66 egyéni szedtem ki belőle, akiknek 1940-ben egymillió pengőnél felül vagyona volt, aki már 1935-ben is meg volt róva vagyonadóval. Ennek a 66 személynek vagyonadóval megrótt vagyona 1935-ben 100,750,000 pengő volt, 8 év múlva, 1940-ben pedig 212 millió pengő. (Tóth József; Borzasztó!) Felmerült itt már az a kérdés — nem emlékszem rá, hogy a pénzügyi bizottságban-e, vagy a 42-es országos bizottságban —, hogy azokat a vagyonokat, amelyek ezeknek a nehéz időknek konjunkturális helyzete kihasználásaként állottak elő, adóztatással fokozottabb mértékben

Vígyszínház mozgó

Az izgalmas amerikai világfilm:

A múmia bosszúja

Rejtélyes, fantasztikus, háborzongató történet.

Fősz.: Dick Foran, Peggy Moran.

FERENC JÓZSEF KÉSÉRŰVIZ

kell igénybevenni közélcokra, mert nem lehetséges az, hogy az általános nyomorúságot és elszegényedést kevesek ilyen nagy vagyonokhoz összehalmozására használhassák fel. (Ugy van! a szélbaloldalon.) A pénzügyminiszter úr akkor azt mondta, megpróbálták ezt Németországban és rájöttek arra, hogy ezeknek a nagy vagyonoknak adóztatásra igénybevétele olyan nagy adminisztrációs költséggel jár, hogy az eredményesnek nem tekinthető. Kérdem, micsoda adminisztráció és kiadás kellene ahhoz, hogy ennek a 66 egyéneknek öt év alatt száz percentet megadódó vagyongyarapodásából legalább 50 százalék igénybevétele volna a köz céljára és mellőztetett volna az az 50 millió pengő, amely legújabbban a forgalmiadók emelésével előállott teherszaporodásként jelentkezik az ország vagyontalan munkásrétegének terhére.

Vásáry István: Megint számadatokkal kell rámutatnom arra is, amit többször kifogásoltam már évek hosszú során át, akkor is, amikor nem voltam tagja a Háznak, de amit kifogásoltak mások is. Lehetetlen az a politika, amely ennek az országnak minden gazdasági erejét Budapestre központosítja és halmozza fel, a vidéknek pedig viszonylag elszegényesedését teszi lehetővé. Megint a hivatalos adóstatistika alapján kell rámutatnom arra, hogy míg a 6000 pengő aluli adó alá eső jövedelemmel rendelkezők száma az országban Budapesten kívüli részben nagyobb, mint Budapesten, a 8000 pengő felüli jövedelemmel élvezők száma pedig Budapesten lényegesen nagyobb, mint az ország többi egész területén együttvéve és nemcsak ezeknek a száma nagyobb, hanem még a jövedelemnek az összege ezenfelül viszonylag is nagyobb. Hogy csak annyit említsék, a tízezer pengő felüli jövedelemmel rendelkezők száma a vidéken 6400, Budapesten 8900, a jövedelem összege a vidéken 180 millió, Budapesten 286 millió.

Ez az állapot sem tekinthető egészségesnek. Nem szolgálja a nemzet érdekét. Nagyon jól tudjuk ugyanis, hogy nemzeti, faji, egyedi szempontból sokkal értékesebb és erőteljesebb az ország vidéke népessége. (Ugy van! Ugy van!) Erre kell építenünk és erre építünk akkor, amikor fizikai erő kifejtéséről és igénybevételeéről van szó. Ha ez így van, ennek koncepcióját vonja le a kormány és igyekezzék megszüntetni azt a privilégizált helyzetet, amelyet gazdasági, pénzügyi szempontból Budapest az ország többi részéhez viszonyítva élvez. Nem irigység szól belőlünk Budapest ellen. Magának Budapestnek is be kell látnia, hogy ha a vidék egészségét, akkor ő sem lehet a végletekig egészséges. Saját érdekében is oda kell hatnia, hogy a vidéket megerősítse, mai nehéz helyzetéből kiemelje.

Hogy micsoda különbségek vannak, azt érdekesen mutatja például a lakásépítési statisztika. Ezek megint hivatalos adatok, a kormány hivatalosan tette ezeket közzé. Az 1930-34-ig terjedő öt év alatt 33.117, tehát két százalékos valamivel meghaladó emelkedés van az utóbbi öt év alatt. Ugyancsak az első öt év alatt a vidéken 12.587 új lakóhelyiség épült, az utóbbi öt év alatt csak 10.081, tehát húsz százalékkal kevesebb.

Azt hiszem, nem kell statisztikai adatokkal bizonyítani, hogy a természetes szaporodásnak, sajnos, az utóbbi években ijesztő mértékű visszaesése mellett is ez a visszaesés sokkal nagyobb Budapesten, mint az ország vidéki részében, ahol nagyobb a természetes szaporodás, ahol viszonylag több lakás építése volna szükséges, ott csökkent 20 százalékkal az építés, ott pedig, ahol sajnálatos körülmények

tojtán kevesebb a szaporodás, emelkedik. (Bodor Márton: Falun nincs egy embernek három lakása!) Különösen rá kell mutatnom arra, hogy az alföldi városok némelyike milyen szomorú helyzetben van e tekintetben és elsősorban végtelen szomorúsággal kell a nyílvanosság elé tárnom, szóval és írásban, hogy éppen az én városom, Debrecen az, amely a legelszomorítottabb képet mutatja az összes törvényhatósági városok között. Az előző öt esztendőben Debrecenben 2818 lakóhelyiség épült, az utóbbi öt esztendőben 912, tehát 67 százalékkal esett vissza. Ilyen mértékű visszaesést egyetlen városnál sem lehet látni. Utána következnek Kecskemét 43, Győr 42, Baja 36, Miskolc 32 százalékkal. Hogy mit jelent ez éppen Debrecenre vonatkozólag, csak arra vagyok bátor utalni, hogy az 1940-ben Debrecenben létesült minden új lakóhelyre 13 házasság esett. Akkor, amikor ilyen szomorú eredményeket mutatnak a hivatalos adatok a lakásépítés, különösen a vidéki lakásépítés terén, nem tudom megérteni az iparügyi miniszter úrnak tárgyalása során tett ama kijelentését, hogy az építkezési ipar terén igen ürvendtes jelenségek tapasztalhatók. En ezzel szemben kénytelen vagyok különösen a nagy alföldi, szintiszla magyar városokban igen elszomorító eredményekre hivatkozni és vagyok bátor kérni az iparügyi miniszter urat, hogy az építési anyagok rendelkezésre bocsátásával, a pénzügyminiszter urat pedig, hogy olyan intézkedések tételével, amelyek az építkezési kedvet növelik ezekben a városokban, tegyenek meg minden lehető és szükséges intézkedést, mert ezzel a magyar fajának tesznek szolgálatot.

— Őszintén és tárgyilagosan szoktam mindig minden kérdéssel foglalkozni. Ha megállapítom is azt, hogy az igen t. kormánynak nem minden intézkedése volt teljesen sikertelen, ha megállapítom is azt, hogy ezzel a kormánnyal intézkedéseiben igen sokszor igen nagymértékű jószándékot és megértést is lehetett tapasztalni, meg kell állapítani azt, hogy vagy a viszonyoknak nem teljes és tökéletes ismerete, aminek oka és magyarázata az, hogy nagyon egyoldalú információk alapján dönt esetleg, vagy olyan más szempontok előtérbenyomulása, amelyeknek nem volna szabad érvényesülniük, nagyon sokszor eredménytelenné tett sikeresnek induló, jószándékot mutató intézkedéseket. Különösen kifogásolnom kell azt, hogy a kormány években keresztül elmulasztotta a nemzet gazdasági életét a jövő nagy terheinek elviselésére, a jövő nagy céljainak kiküzdésére kellően előkészíteni. Ezért a kormány működése iránt nem tudok teljes bizalommal lenni és így a felhatalmazási javaslatot nem fogadhatom el.

Közi-Horváth József szólalt meg fel. Az ülés hat órakor véget ért. A vitát hűfőn folytatják.

Kinevezték a Lábbeli Központ vezetését

Budapest, nov. 28. A közellátási miniszter kinevezte a Lábbeli Központ vezetését. A közellátási miniszter képviselőházi beszédében bejelentette, hogy a polgári lakosság lábballi szükségletének ellátására, valamint a lábballi készítéshez felhasználható bőrök és egyéb anyagok forgalmának irányítására lábballi központot létesített. A miniszter most kinevezte a központ vezetését. A Lábballi közpon elnöke vitéz Csatory József ny. vezérőrnagy, ügyvezetője Imre Mihály dr. a kereskedelmi hivatal előadója.

A központ vezetésége pénteken délután fogadalmat tett.

A közellátási miniszter rövid beszédében üdvözölte a központ vezetését és ismertette azokat a célokat, amelyeket a központnak a legközelebbi időn belül meg kell valósítania. Hangsúlyozta, hogy ez az intézmény az ország közellátásának egyik legfontosabb és leg sürögösebb kérdését, a cipőellátás kérdését hivatott megoldani. A vezetéséget, mondotta a miniszter, mostantól kezdve súlyos felelősség terheli azért, hogy a lábballi kérdést a leggyorsabban megoldja.

Német hadijelentés

Erős védőállásokat törtek át a németek a keleti front középső szakaszán — Rosztovnál visszaverték a heves ellentámadásokat

A német véderő főparancsnoka közli: Az arevonalon egyes helyein még tartanak a harcok.

Rosztovnál és a Donyec kanyarban repülőktől és páncélosoktól támogatott heves szovjet ellentámadásokat vertünk vissza, véres veszteségeket okozva az ellenségnek. A keleti harcok közepén a heves ellentámadásokat.

Olasz hadijelentés

Megszakítás nélkül dűl a harc Észak-Afrikában — Gondarban megszünt a harc

Róma, november 28. (Stefani) Az olasz haderők 544. közleménye.

Észak-Afrikában a marmaricai csata esütörtökön hajnal előtt kiújult és megszakítás nélkül és kérelhetetlen szívóssággal egész késő estig folyt. Mind Sollumnál, mind pedig Tobruknál nagyobbbrészt igen élénk tüzérsgéi párba.

A középső körzetben, valamint a capuzzói erőd (Sollum) övezetében váltakozó heves támadások és ellentámadások a két tábor páncélos egységei és gyalogos csapatai között, ennek eredményeképpen az ellenfél tetemes kárt szenvedett emberben és páncélkocsikban, míg a tengely hadainak vesztesége nem súlyos. A foglyul ejtett ellenséges katonák száma növekedett.

Kelet-Afrikában az előző napokban végrehajtott előkészítő hadműveletek után tegnap hajnali 4 óra tájban az ellenség heves rohamra indult a már minden oldalról szorongatott Gondar városa ellen.

Osztagaink, melyek a megvédendő terület kiterjedéséhez viszonyít-

va számra gyengék és hátrányos helyzetben voltak és bár néhány gyarmati egység a heves földi és légi bombázások következtében meggyengülve megadta magát, szívósan küzdöttek állásról állásra, egészen délutánig, még akkor is, midőn az ellenséges csapatoknak nagyszámú páncélos kocsik támogatásával sikerült benyomulni a helységbe.

Az ellenállási erőt tápláló minden utánpótlási eszköz híján és abból a célból, hogy a telepés és benzínült lakosságot mentésük a további véráldozattól, a védelmi övezet főparancsnoka 14 órakor elrendelte az ellenségeskedés beszüntetését.

Gondar derék védelmezői teljes egészében és becsületesen teljesítették a haza által rájuk bízott súlyos feladatot.

Tengeralattjárók elleni harciszközeink a Földközi tengeren elszüllyesztettek három ellenséges tengeralattjárót. (MTI)

Hitler fogadta Cianot

Berlin, nov. 28. (Német TI) A Führer a csütörtöki fogadások során délután Ribbentrop külügyminiszter jelenlétében fogadta gróf Cianot, a szövetséges Olaszország

külügyminiszterét és Dino Alfieri olasz berlini nagykövetet és velük a barátság és a német-olasz fegyverbarátság szellemében hosszabb beszélgetést folytatott. (MTI)

Félmillió brit hadsereg Thaiföld határán

Mint a Tokio Nisi-Nisi Bangkokból jelenti, Nagybritannia hatalmas erőket mozgósított a thaiföld-malájai határon nyugaton Kedale és keleten Barau között. A levelező ezeket a csapatmozdulatokat Thaiföld ellen irányuló brit invázió előjelének tartja és közli, hogy a haderő eddig 500.000 főből áll és ehhez naponként újabb csapatok csatlakoznak. Mint híre jár, a csapatok főként indiaiakból állanak. Mintegy 50 indiai katonára esik egy angol tiszt.

Bangkoki jelentés szerint a thaiföldi nemzetgyűlés hozzájárult a hadügyminiszter által a thaiföldi

királyság védelmének fokozására benyújtott javaslatához. A törvény felhatalmazta a kormányt, hogy katonai előkészületeket és különböző intézkedéseket tegyen, hogy Thaiföld minden eshetőségre készen álljon. Thaiföld miniszterelnöke kijelentette, hogy Thaiföld ragaszkodik semlegességéhez.

Illatszert, kozmetika, háztartási cikkek
Novák Márta, Csapó u. 88

Az első amerikai halott a háborúban

Róma, nov. 28. (MTI) A Lavoro Fascista értesítője szerint a kirendelt arevonalon elesett Delmer Park, az Egyesült Államok műszaki megfigyelője. Parkot azért küldték az arevonala, hogy tanulmányozza az egyik újmintájú harcikocsik működését. Ő az Egyesült Államok első háborús áldozata.

Moszkva helyzete

Illetékes német helyről közlik: Moszkva katonailag az orosz közlekedési csomópontot jelenti — mondották péntek este berlini sajtóhelyen a sajtó képviselői előtt. — Moszkva úgy ül az egész szovjet közlekedési hálózat közepében, mint egy pók és politikailag is, mint pók ül ebben a hálóban úgy, hogy ha Moszkva elesik, vagy körülkerítik, e művelet éppen olyan nagy katonai, mint politikai siker lesz. Berlini szakértői körök abból a tényből, hogy a szovjet egész Oroszországot felszólította Moszkva védelmére, arra következtetnek, hogy a szovjet vezetés is különleges jelentőséget tulajdonít fővárosának.

Bárdossy miniszterelnök Szombathelyre utazik

Budapest, nov. 28. Bárdossy László miniszterelnök feleségével, Zsindely Ferenc miniszterelnökségi államtitkár kíséretében, szombaton éjjel a „Lé” termekocsival Szombathelyre utazik, ahol vasárnap délelőtt részt vesz Vasvármegye és Szombathely város Széchenyi emlékkünnepén.

— Miskolcon a kormányzó névpapján december hatodikán adják át új tulajdonosaiknak azt a 105 most felépített lakóházat, melyet a családvédelmi alap segítségével Borsod vármegye leginségesebb falvaiban, Gömbösfalva, Ostoros Tiboldaróc, Gács stb. építettek. Az ünnepélyes átadáson vitéz Bonczos Miklós belügyi államtitkár is megjelenik.

Hungária filmszínház

MA: másodszer a legújabb háborús film:

Hív a haza

Fordulatos mese! Mesterien felvett tengeri és légi harcok! Ragyogó színészi teljesítmények! Előadások: d. u. 5, 7, 9 órakor!
Híradó!

Munka után

egy kis
szórakozás a

Páll Sörözőben

Minden este Magyar Béla cigányprimás muzsikál.

Dr Javorniczky Jenő Kansz vezértitkár előadása Debrecenben a köztisztviselőkről, a közalkalmazottak, nyugdíjasok helyzetéről és kívánságairól

„A magyar államban az állandóságot, a nemzeti létet a köztisztviselők képviselik“

A Déri-múzeum megtelt dísztermében tartotta meg tegnap este dr Javorniczky Jenő KANSZ vezértitkár a Debreceni Jogász és Tisztviselő Kör rendezésében rendkívüli érdekes előadását a kör évvnyitó estje keretében. Kiss József főigazgató, elnök betegsége miatt dr Csűrös Ferenc ny. tanácsnok üdvözölte a közönséget, melynek sorában dr Kölesy Sándor polgármesterrel és dr Mező Sándor ügyészegyi elnökkel az élen nagyon sok magasrangú tisztviselő jelent meg.

Zajos taps köszöntötte Javorniczky Jenőt, aki előre kijelentette, hogy nem tárja fel azt a képet, amely a köztisztviselői és nyugdíjas családokban van, ezúttal a köztisztviselői társadalom, a közszolgálat, a fizetések, nyugdíjak és egyéb járandóságok történelmi kialakulásáról kíván beszélni.

Nagy tudásra valló történelmi tanulmány következett, mely rendkívül érdekes képet vetített a hallgatóság elé.

A mai korról szólva megállapította, hogy a köztisztviselők igen nagy mértékben szolgálnak a közérdeknek. Nekik köszönhető, hogy az iparos, a mezőgazda termelhet és munkájának gyümölcsét élvezheti, mert ha nem volna jogelöl és vagyonzbiztonság, mi lenne? A magyar államban az állandóságot, a nemzeti létet a köztisztviselők képviselik, akik a napi politikától távol állanak, a pártszenvédély és társadalmi megmozdulások hullámai a multban gyakran törtek meg a magyar közalkalmazottakon. Rendíthetetlen oszlopa és megbízható őrei ők a nemzethez. A szociális és kulturális tevékenységben is méltó és nagy helyet foglalnak el. Nemcsak munkájukat látják el becsületesen, hanem teljesítik a hivatali állásukkal együtt járó magasabb erkölcsi köteleességeiket is.

A forradalmak alatt és az utána következő súlyos időkben is megállták helyüket. A köztisztviselőknek meg volt és ma is meg van az okuk arra, hogy erkölcsi és anyagi érdekek kielégítését szorgalmazzák és elősegítsék. A köztisztviselők és nyugdíjasok helyzete már a béke időben sok panaszra adott okot, de a helyzet akkor még türelhető volt. A világháborúban a pénz értékének csökkenése elsősorban a tisztviselőket sújtotta legjobban. A megújulás nem hozta meg részükre az általuk kiérdemelt megfelelőbb helyzetet.

Javorniczky ezután igen érdekes adatokat sorolt fel a régi tisztviselői fizetésekről, amelyek bámulatosan alacsonyak voltak, majd ismertette a Debrecenből kifundult mozgalmakat, majd így folytatta:

— A mai fizetési rendszer nem felel meg a kívánalmaknak. Mindenekelőtt egységes legyen a fizetési rendszer. Alapítsák meg minden közalkalmazott részére a létminimumot, amelyből családjával együtt tisztességesen meg tud élni és erre építsék fel a magasabb képzettség és a felelősség lésebb munka után járó javadalmazástöbbletet.

— A lakáspénz kevés, nem lehet beőle megfelelő lakást bérelni. A családi pótlék emelését most ígérte meg a pénzügyminiszter. Itt igenis segíteni kell. Mert a magyar köztisztviselő a gyermekeiben a nemzetnek új erőforrását adja, ennek következtében minden eszközzel támogatni, segíteni kell a közalkalmazottakat, hogy gyermekeiket megfelelően iskoláztathat tudhassa, hogy a magyar életben ezek a gyermekek kelően el tudják végezni a rájuk váró nagy feladatokat. (Ugy van).

Javorniczky foglalkozott a nyugdíjasok árvák, özvegyek helyzetével is és azt a kívánságot hangoztatta, hogy ezt a réteget a ténylegesekkel egyenlő elbá-

násban kell részesíteni, egyenlő mértékkel csökkentés és emeljük az illetményeket. A nyugdíjjal nyugalmat kellett biztosítani — mondotta. Szembesíti a régi fizetési előlegek sokkal humánusabb rendszerét a maival. Állandóan kívánják a szolgálati pragmatika bevezetését.

— A köztisztviselők azt kívánják, hogy csak bíró ítéltzhezessék fegyelmi ügyekben. A fegyelmi eljárás majdnem minden ágazatban még a Bach-korszakbeli rendeletek alapján folyik le.

Foglalkozott a női tisztviselők helyzetével is.

— A nők jogait — mert közalkalmazottak — nem lehet csorbítani. Az is igaz, hogy helytelen volt az irányzat amikor a férfiak munkahelyére nőket alkalmaztak. Így a nő nem lehet családanya és közhivatalnok egy személyben.

— Sokat beszélnek arról is, hogy Magyarország sok a köztisztviselő. Erre többek közt két adatot hoz fel: 1914. évben az összes alkalmazottak létszáma 224,000 volt, ma pedig 287,000.

— A közalkalmazottak helyzetét minél előbb javítani kell az ország és nemzet szempontjából mert csak a mindennapi szürke élet gondjaitól mentes közalkalmazott tudja ellátni szolgálatában és a társadalmi életben nagyon megsokszorozódott teendőit. Javítani kell államgazdasági szempontból is, — mert a közalkalmazott, nyugdíjas, özvegy és árva nem tekegyütő, hanem a hozzájutott minden fillér igen gyorsan belekerül a nemzet gazdasági vérkeringésébe, minden fillér, amit kap, oda jut a mezőgazdaság, ipar- és kereskedelem emelésére és ezáltal fokozza az adóbevételeket is. A pénzügyminiszter kijelentette, hogy a családi pótlékot lényegesen felemeli és az illetményeket is javítja még pedig úgy, hogy most a kisebb fizetésűek nagyobb százalékban kapnak javítást, a nagyobb fizetésűek csekélyebb mértékben, vagy sehogy. Ez helyes, mert elsősorban a családot kell segíteni és ahol nagyobb a család, ott nagyobb kell, hogy legyen az állam segítsége is.

Viharos taps közepette emlékezett meg hőiesen harcoló honvédeinkről.

— A magyar honvédség a magyarság büszkesége és féltve őrzött kincse. Minden magyarnak el kell ismernie, hogy katonai fegyveremre szükség van, meg kell hajolni a katonai szellem előtt, — mert nyugalmat, békét, áldozatot, sőt önfeláldozást, a fellebbvalók iránti tiszteletet és hűséget, szeretetet fejez ki. Mi magyarok ma mindannyian honvédek vagyunk, akár egyenruhában járunk, akár nem, akár a hadsereg kötelékében, akár a polgári életben, gyárakban, műhelyekben dolgozunk a szebb magyar jövőért. Minden magyar ma ott, azon az örölyen, amelyen szolgálatát teljesíti, a nemzet javát szolgálja. Minden közalkalmazottnak kötelessége, hogy megfeszítettebb munkáerővel, nagyobb lelkiismeretességgel, erőteljesebben dolgozzék. A magyar közalkalmazott (nyugdíjas, özvegy és árva), sohasem felejtkezett meg a haza iránti hűségéről és a nemzettel szembeni kötelességéről. Az országot nem kenyerádó gazdájának tekintette, hanem mindenkor a megcsontított, kifosztott, sok sebtől vérző Magyar. Hazának! Ez a lelkiesség ad a nehéz szenvedések között is további kitartást és türelmet a munkában. Bízó hittel, erős reménységgel valljuk és hirdetjük, hogy igenis győzni fog a magyar igazság, eljön a szebb, boldogabb, jobb, igazságosabb

Kitűnő minőségű új és használt
**írógép, számoló-,
sokszorosítógép**
HURAY eladás, gyári jótállással
okl. ú.ó.épműszerész mester.
MARKAMARA TELEFON: 17-93

magyar jövő, hogy mi nemcsak álmodók leszünk, hanem megvalósul minden magyar legfőbb vágya, felárad a természetes határokkal övezett ezeréves nagy Magyarországra. (Viharos taps). Meg fog valósulni a közalkalmazottak kívánsága, hogy lesz még boldog

magyar haza és ebben a boldog magyar hazában lesz még boldog magyar közalkalmazott, nyugdíjas, özvegy és árva. Hosszantartó taps jutalmazta az ilusztris előadó beszédét. Dr Csűrös Ferenc tanácsnok mondott köszönetet a Kör nevében az értékes előadásért.

Uj elnököt és alelnököt választ a Tiszántúli Gazdakamara

A választmány indítványa a közgyűléshez: Lossonczy Istvánt örökös tagok sorába válassza, az elnöki széket gróf Desseffy Auréllal töltsse be

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara ma délelőtt tartja rendes közgyűlését a vármegyeházán. Nagyon fontos lesz az idei közgyűlés és iránta nagy érdeklődés nyilvánul meg Tiszántúli gazdátársadalma körében. A mezőgazdasági kamara hároméves ülésszaka ugyanis most jár le s így az újabb ülésszakra a mai közgyűlés választja újra a kamara elnökét és alelnökét.

Tudomásunk szerint Lossonczy István m. kir. közellátási államtitkár a kamara ezidőszerinti elnöke levelet intézett a kamarához és ebben azt kérte, hogy a közgyűlés, — egyéb hivatali elfoglaltságaira tekintettel, — újválasztását mellőzze.

Értesülésünk szerint a kamara választmánya tegnap délután tartott ülésében szinte sajnálattal bár, de tudomásul vette Lossonczy István államtitkár elhatározását

és indítványt tett a mai közgyűlésnek arra, hogy egyrészt Lossonczy Istvánt a kamara örökös tagjai sorába válassza meg, az elnöki széket pedig gróf Desseffy Aurél ezidőszerinti kamarai alelnökkel töltsse be.

A mezőgazdasági kamara tagjainak köréből nyert tájékozódásunk szerint mind a két indítványt egyhangúlag fogja magáévá tenni a kamara közgyűlése.

Gróf Desseffy Aurél a kamara életében eddig is nagy tevékenységet fejtett ki. Kiváló gazda, ki úgy az elméleti, mint gyakorlati téren a gazdasági kérdésekben a legnagyobb tájékozottsággal bír. Mindenkor szószóloja volt a gazdaérdekeknek. A gazdakamara elnöki székébe az ő értékes és nagyvonalú személyével mindenképpen arra való férfiú kerül.

Hazaérkezett Berlinből Bárdossy minisztereink

Budapest, nov. 28. Bárdossy László minisztereink és külügyminiszter a kominternellenes szerződés aláírásának évfordulója alkalmából tett többnapos berlini látogatásáról pénteken délután 12 óra 20 percek körül különvonalon visszakerült a magyar fővárosba. Vele együtt érkezett Budapestre Jagow budapesti német követ, továbbá kíséretük tagjai: Sebestyén Pál miniszteri osztályfőnök, Ulléin-Reviczky Antal rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, sajtófőnök, Szentmiklóssy Andor elsőosztályú követéségi tanácsos és Csopely Dénes konzul.

Bárdossy László minisztereinköt és külügyminisztert a keleti pályaudvaron ünnepélyes külsőségek között fogadták. Az állomásépület érkezési oldalának csarnokát magyar, német és olasz nemzetiszínű zászlókkal, drapériákkal és örökzöld növényekkel díszítették fel. A pályaudvar előtti térségen hatalmas árboócokon magyar, német és olasz zászló lengett.

A pályaudvar tornácán a minisztereink és külügyminiszter fogadására megjelentek a kormány tagjai.

A különvonalról leszálló Bárdossy László minisztereinköt és külügyminisztert először feleségét üdvözölte, majd kezetszorított a fogadására megjelent

előkelőségekkel és szívélyesen elbeszélgetett velük. Utána gépkocsiba szállott és a megjelentekkel együtt elhagyta a pályaudvart.

Hitler vezér és Horthy kormányzó táviratváltása

A Magyar Távirati Iroda jelenté: Hitler Adolf, a Német Birodalom vezére és kancellárja az alábbi táviratot intézte a Kormányzó Úr Öfömlétségéhez:

A kommunista internacionála elleni egyezmény meghosszabbítása alkalmából, amelyhez hét további hatalom csatlakozott, fogadják Főméltóságod legszívélyesebb jókívánságaimat személyes jólétére és a magyar nemzet boldogulására.

A Kormányzó Úr Öfömlétségére a következő táviratban válaszolt: A hozzám intézett szíves jókívánságokat nagyon köszönöm. Öszintén örülök, hogy Nagyméltóságod által kulturánk megmentésére megindított mozgalomhoz újabb államok csatlakoztak. Ebből az alkalomból a magam részéről is legmelegebb jókívánságaimat fejezem ki.

Dr Lengyel István és dr Matkó Sándor előléptetése

Mint már jelentettük, a m. kir. belügyminiszter dr Lengyel István detektív, bűnügyi előadót és dr Matkó Sándor rendőrségi hivatali tisztet rendőrségfoglalmazókká nevezte ki.

Dr Lengyel István mint bűnügyi előadó másfél évtizedet meghaladó idő óta fejt ki értékes munkát Debrecenben. A legbonyolultabb intellektuális ügyeket oldotta meg tökéletesen. Nagyszerű jogi tudásával, rendőri érzékével, széleskörű intelligenciájából folyó körültekintésével, fáradhatatlan munkásságával a reája bízott legnehezebb, legszövevényesebb feladatokat is sikerrel oldotta meg. Több mint tíz esztendeje teljes hatáskörrel látta el Debrecenben az intellektuális bűnügyek előadói tisztját és a legkompli-

káltabb sajtóügyeket intézte. Dr Lengyel István érdemekben gazdag munkásságához a debreceni rendőrség sikeres működésének számos fejezete fűződik. Előléptetése osztatlan örömet váltott ki.

Dr Matkó Sándor rendőrségi hivatali tiszt ugyancsak hosszú idő óta teljesít szolgálatot Debrecenben és értékes, lelkiismeretes munkásságával, lekötelezően szívélyes úri modorával, kiváló képzettségével kiérdemelte ügyfeleitei és kártársai, mint a közönség elismerését és rokonszenvét. Előléptetése alkalmából tisztelői, kártársai, ismerősei elhalmozták jókívánságaikkal.

— Tizenhat fokos fagy van Csik megyében. Az elmúlt éjszaka Marosvásárhelyen is 16 fok hideget észleltek.

Ma olvasni kell az ujságot, hogy tudjanak az árurendeletekről, állapította meg a bíró

Árdrágítási ügyek a debreceni törvényszék előtt

Pénteken délelőtt a debreceni törvényszéken dr. Pogány Béla bíró árdrágítási ügyeket tárgyal. A tárgyalások során megjelent dr. György György főügyész és dr. Mező Sándor, az ügyészség elnöke is a teremben és végighallgattak egy tárgyalást.

Koczán Pálné geszterédi lakos egy kacsát adott el 2.40-es ár helyett 2.90-ért. Azzal védte magát, hogy nem olvas ujságot, nem tudja a hatósági árakat. A bíró nem fogadta el a védekezést, ma olvasni kell az ujságot, a rendeleteket, hogy tájékozva legyen, mert a törvény nem tudása nem mentesít a következményektől. A bíró egyheti fogsázbüntetést állapított meg.

Az ítélet jogerős.

Szabolcsi János Hajdúhadházon hat pár csirkét akart eladni 2.30-as ár helyett 2.50-es árban. A csirkéket elkobozták és Szabolcsit elítélték egyheti fogságra.

Özvegy Cs. Nagy Józsefné négy tojást adott el 17 fillér helyett 20 fillérjével. A bíró egyheti fogságra ítélte el jogerősen.

Holt Jenő balmazújvárosi bazáros cernát adott el 44 filléres ár helyett 1.20-ért. A tárgyaláson azzal védekezett, hogy ő csak megbízásból járt el az eladásnál. A bíró kéthónapi fogságra ítélte el. Az ítélet jogerős.

Aki a tanítókra hagyta vagyonát

Uray Gyula ny. igazgató-tanító ünneplése

Uray Gyula ny. igazgató-tanító, aki a Bethlen uccán nagy házat adományozott az Országos Református Tanító Egyesületnek, november 27-én töltötte be 80. életévét.

Az évfordulón a tanítók nevében Ormós Lajos ig. tanító, az ORTE elnöke meleg szavakkal köszöntötte. Megemlékezett nagyszerű pályafutásáról, kifejezve azt az örömet, hogy jó egészségben megtartotta a jó Isten a tanítóság aty-

ját. Meghatva köszönte meg Uray Gyula az üdvözlést, kijelentve, hogy ő nemcsak a református, hanem általában minden tanítót és akik a tanítósággal közösséget vállalnak szereti. Elhunyt feleségének is akarata volt az, hogy vagyonukat a tanítóknak adják, mivel gyermekük nem volt. Egész életében a hazáért és egyházzal dolgozott, még akkor is, amikor talán bántalomban volt része.

Középiskolai igazgatók és tanárok értekezlete Debrecenben

A vallás- és közköztudásügyi miniszter megbízta a debreceni tankerület kir. főigazgatóját, hogy a nagyváradi és nagyszalontai közép-, középfokú és szakiskolák igazgatói, igazgatóhelyettesei és kiválasztott tanárai számára értekezletet rendezzen. A tanker. kir. főigazgató az értekezletet december 2., 3., 4-re tűzte ki s arra mintegy hatvan pedagógus érkezik december 1-én Debrecenbe, akiknek minden költségét a közoktatásügyi miniszter fedezi. De saját költségén is számos igazgató és tanár fog az értekezleten résztvenni, úgy, hogy minden valószínűség szerint százon is felül emelkedik majd az értekezleten megjelenők száma.

A tanker. kir. főigazgató nagy gondalal állította össze a fontos értekezlet tárgysorozatát. Elsősorban gyakorlati útbaigazítást óhajtott adni a visszacsatolt területek iskolavezetőinek; de teljes egészében részletlenül kívánta őket Debrecen művelődési kincseiben is, amelyek

évszázadok során felhalmozódtak a könyvtárakban, múzeumokban s általában a város falai között. A délelőtti ezert részben előadásokkal, részben Debrecen kulturális emlékeinek megtekintésével fognak eltelti; míg délutánként Debrecen legkiválóbb tanárai mutatják be tanítóművészetüket a ref. gimnázium és ref. leánygimnázium helyiségeiben. A bemutatótanításokon — amelyeknek részletes rendjét később fogjuk közölni — résztvesznek: az állami Fazekas Mihály gimnázium, a tanárképző-intézeti gyakorló gimnázium, a kegyesrendi gimnázium, a ref. gimnázium, a ref. leánygimnázium, a társulati keresk. középiskola és a ref. polgári leányiskola.

Az értekezlet tiszteletére több iskola kiállítás is rendez tanárainak és növendékeiknek munkáiból. A nagyszabású pedagógiai összejövetel elé nagy várakozással néznek a debreceni tankerület nevelőmunkásai.

Telefonszélhámosság ravasz fondorlataival pénzt csal ki

Vakmerő és újszerű szélhámosság ügyében indított nyomozást a debreceni rendőrség. Pető István, a Singer rt. debreceni fiókjának vezetője tett feljelentést ismeretlen tettes ellen, aki nevével visszaélve a vállalatnál kicsalt 120 pengőt.

Pető István a napokban Budapestre utazott üzleti tárgyalások ügyében. Távollétében telefonon felhívták a Singer rt. Ferenc József út 79. szám alatti irodáját és mintha ő beszélné Budapestről, bemondták utasításként a pénztárosnak, hogy dr. Sárkány nevű nagyváradi ügyvédnek, ha jelentkezik, fizessenek ki 120 pengőt. Még ugyanaznap ugyancsak telefonon felhívta az irodát az állítólagos Sárkány dr. ügyvéd és közölte, hogy neki 120 pengő követeleése van, amiért érte küld egy hordárt negyedórán belül, ha jelentkezik, fizessék ki neki az összeget. Valóban nemsokkal a telefonálás után megjelent egy hordár az irodában és a pénztáros gyanútlanul kifizette a pénzt.

zette a pénzt. Csak a tegnapi napon, amikor Pető igazgató hazakerült tudták meg, hogy ravasz telefonbandita szélhámosságának estek áldozatul. A rendőrség most keresi az elegáns, 35 év körüli, 162 cm. magas, nyírott bajszú, puha kalapot viselő férfit, aki megbízta az összeg átvitelével a hordárt.

A sűrű ködben két hajó összeütközött a Dunán

Az elmúlt este a sűrű ködben két hajó a Dunán összeütközött az Ybl Miklós tér közelében. A Car Dusan személyszállító hajó és az Istra vontatógőzös. Szerencsére komolyabb baj nem történt és a hajók folytatták tovább útjukat.

Szőrme, bőr és szövetsapkát tegelőcsőben

Farkas

sapkakészítőnél vásárolhat. Széchenyi u. 3.

Egyenruháját

készíttesse bizalommal TEGDES-nél Püspöki palota Kálvintor 19. Déli sarok

Meghívó

Ma szombaton

Bébé leves ingyenkóstoló-ra

Kontsek Géza Kereskedelmi Rt, Kossuth u. 15. Hangya Fogyasztási Szövetkezet Ferenc J. út 40. cégek üzlethelyében. Bemutaljuk, hogy

zsír és liszt nélkül

percek alatt 28 fillérről 2-3 tányér levest készíthet gomba, bab, borsó, csirke ragout sib fajtáiban

Nem pótlanyag!

Legjobb tőkebefektetés az erdélyi nyereségekölcsön

Tömegesen vásárolják a kötvényeket

E héten kezdődött meg az erdélyi nyereségekölcsönök vásárlása. Máris megállapítható, hogy a közönség érdeklődése megfelel a nagy nemzeti célnak, sőt felülmúlja a várakozást. Olyan arányú kereslet nyilvánul meg a kötvények iránt, hogy valószínűleg még a kitűzött határidő előtt el kell valamennyi kötvényt.

Az ország minden részében tömegesen keresik fel a kötvényvásárlásra kijelölt helyeket, mégpedig nem csak a vagyonosabb osztály, hanem a kisemberek is, akik megtakarított kis tőkéjüket fordítják a jegyzésre.

Hogy ez így van, könnyen megérthető, hiszen

a magyar társadalomnak rég nem volt alkalma pénzét ilyen gyümölcsöző befektetésben elhelyezni.

A kötvény ára nem nagy, mindössze 200 pengő, emellett 100 pengős fél, illetve 50 pengős negyed kötvények is vásárolhatók. A befektetett tőke 4 százalékos magas kamatot hoz, a kötvény bármikor szabadon értékesíthető, mert hiszen nem névre szól és végül a kis tőkével a szerencsésebb kötvénytulajdonosok olyan nagy összegű (1 milliós, háromnegyed milliós, fél milliós, többszáz ezer pengős) nyereséményhez juthatnak, amely egyszerűen dúsgazdag emberré teszi őket.

A jegyzés karácsonyig tart, amennyiben a készlet a már is tömeges vásárlás miatt előbb ki nem merül.

Szilassy főispán fogadta a megye tisztikarát

A vármegyeházán pénteken délelőtt 9 órakor fogadta Szilassy László főispán a megye tisztikarának bemutatkozását. Minden tisztviselővel kezelt fogott az új főispán, elbeszélgetett velük, majd 10 órakor kezdetét vette az első megyei tisztii értekezlet, melyen a főispán a megye fontosabb ügyeivel ismertkedett meg és több igen sürgős ügyet tárgyalta meg a vezető tisztviselőkkel. Az értekezlet a délutáni órákig tartott.

Balbino volt olasz miniszter ma érkezik Debrecenbe

Este 6 órakor előadást tart az Olasz Kultúrintézetben.

Balbino Giuliano, a fascista kormány volt kultuszminisztere, jelenleg a szenátus tagja, a római egyetem bölcsélet-tudományi professzora és a magyarországi Olasz Kultúrintézetek elnöke jelenleg Magyarországon tartózkodik. Programjának egyik első helyén áll Debrecen város meglátogatása.

Az előkelő vendég szombaton érkezik Debrecenbe és pontosan hatórával kezdetel előadást tart az Olasz Kultúrintézet színházában, az utóbbi idők három legnagyobb költőjéről: Carducci, Pascoli s d'Annunzióról.

Az előadásra belépőjegy nincs, az érdeklődőket szeretettel hívja az igazgatóság. Egyúttal kéri a pontos megjelenést, mert pontosan hat órákor kezdődik az előadás.

Új tejeskannák ónozás nélkül

A Magyar Vidéki Sajtótudósító jelenté Budapestről, hogy a háború kitörése óta, amióta az önbeszerzés kérdése megnehezült, felmerült a kérdés a tejjálatatok körében, miként pótolják elhasznált tejeskannáikat. Kézenfekvő megoldásnak kínálkozott, hogy az ónozott vaslemezről készült kannákat fokozatosan alumíniumkannákkal helyettesítsék. A megoldástól azonban a vállalatok egyideig húzódtak, mert az ilyen kannák beszerzési ára lényegesen drágább, há-

sokkal nagyobb. Mindezek ellenében azonban más segítség nem mutatkozván, az új tejeskannák nagyrésze alumíniumból készült. Most végre egy másik lehetőség is kínálkozik, mégpedig belső lakkozással ellátott vaslemezű kannák készítése. Az e célra felhasznált rugalmas, jól tapadó, jól tisztítható és a kannákat ütődés ellen védő lakktól kb. 140 Celsius fok mellett égetik bele a lemezbe. A lakkozás az ónozást kitűnően pótolja.

A berlini Opera kamara-táncsoportjának vendégjátéka

A Zenekedvelők f. évadjának egyik legkiemelkedőbb művészi eseménye lesz a berlini Opera világhírű balettsoportjának december 1-1. vendégjátéka a Csokonai Színházban. A tizenegytagú együttes berlini operai kosztümjelt hozza magával.

Műsorukon a klasszikus és modern koreográfia-irodalom reprezentáns alkotásai szerepelnek.

A kör további programján bérletben a következő koncertek vannak tervbevéve: 1941 december 9-én a világhírű drezda ikorus hangversenye. — 1942. január közepén a Székesfővárosi Zenekar: Tibay Zoltán nagybőgőművész közreműködésével. — Februárban, vagy márciusban a német csalógnagy: Erna Sack. — 1942. január 2-án bérletben kívül Goll Beatrix és Zsedényi Károly balett-estje.

TÉBE közgyűlés

Ma délután 5 órakor tartja a Takarékpénztárak és Bankok Egyesülete, tisztántúli körzete közgyűlését az Ipar-kamara dísztermében, a TÉBE központ budapesti vezetésének részvételével, élén dr. Hegedűs Lóránd TÉBE elnökkel.

Vásároljon

MIKULÁSA AJÁNDÉKOT

Csechészbaltból

Szűp u. 1. — Alföldi palota.

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda
Debreceen, Jozsef kir. herceg uca 1. szám.
Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás).
Éjjel 27-93. — Előfizetési árak havonta
3 pengő, negyedévenként 8 pengő.
Ára hetekenként 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata, nov.
29-én reggel 8-tól, dec. 6. reggel 8-ig:
„Megváltó” Plac u. 18. telefon: 14-69.
„Muraközy” Plac 72. telefon: 37-33.
„Bocskay” Cegléd u. 22. telefon: 29-14
„Csokonay” Mester 43. telef.: 10-15.
„Árpád fejedelem” Csapókert, Jánosy
ucca 44. szám.

ISTEN HOZOTT!

Szívünk szereteté, lelkünk fehér vá-
nya égett felétek lobogva bennünk, mi-
kor az étkos trianoni vonal étkelenke-
dett magyar határaink között, termő
földjeinken és elszakított egymástól. De
azért eg,ek maradtunk, eg,ek voltunk
a hosszú türesben és egyformán hittünk
a feltámadásunkban. Így történt, meg-
adatott! Feledhetlenül éi szívünkben
a most egyéves találkozásunk itt Deb-
recenben, azután a nagyváradi fenséges
ünneplés a zászló átadásnál s ime hol-
nap újra boldogan hozsánázzuk felétek
az: Istenhozottat! — kedves nagyváradi
réti testvéreink, magyar véreink.

Bizszzkék vagyunk kedves, kitüntet-
ragaszkodásotokra, örömmel fogadjuk
bizonyágtéveseteket, mert ezzel is hi-
tünknek erősíttétek. Szeretni, hinni, bizni,
tanított mindhalálig az isteni igazság-
szolgáltatásban. Megmutattjátok türes-
ben acélozódott meleg szíveteiket, szen-
vedésben, nélkülözésben edzett erős le-
keteket. Hozzánk jöttök, mert segíteni
akartok a Nagy-Debreceen tizenkétezer
leiket számláló mesterceuai egyház-
részenek ruhátlan, mezítálos kicsinyeit
felruházni. Gyermektesteket óvni!

Kétszeresen örömteljes vasárnap vir-
rad ránk holnap, 30-án, a Mindenható
jó Atya kegyelméből, immár harmad-
szor ölelkezünk testvéri szeretettel és
öröm sóhajok lehelik újra: Isten hozott!

Nem tudunk ellentétlmi kitérő lelke-
sedésünknek, hogy újra élvezhetjük
nagyváradi réti testvéreink szeretetét és
áldozatos készségüket a jótékonyág
szolgáltatára. Pedig otthon is ezt csele-
szk, így élnek és még sem fáradtak, —
nem unalmas munka, hanem vidámító,
kedves köteleesség számukra, Isten dol-
gait igyekeznek előbbre vinni mindig.

A nagyváradi réti egyházrész küldöt-
teit, az ifjúsági biblikálörök lelkes, buz-
gó tagjait: kedves vendégladóinkat,
vezetőjüket, kedves hűséges testvéreink-
ket, a mesterceuai egyházrész nevében
szeretetteljesen köszöntöm! Isten ho-
zott! Isten hozott!

Dr. Boér Károlyné.

— Vasárnapi istentiszteletek a refor-
mátus templomokban, advent első va-
sárnapja, úrvacsoraosztás, negyven-
nyolcadik úrnappja: Nagytemplomban
délután 10 órákor pr. dr. Farkas Pál,
ág. Szabó Gábor, délután 5 órákor Pó-
kos Ferenc. — Kistemplomban délelőtt
9 órákor pr. dr. Soós Béla, ág. Molnár
Gyula, 11 órákor pr. Uray Sándor, ág.
Gönczy Sándor, délután 5 órákor Mol-
nár Gyula. — Kossuth uccai templom-
ban délelőtt 10 órákor pr. Baja Mihály,
ág. Ács Mihály, délután 5 órákor Ács
Mihály. — Károlyi Gáspár-terti temp-
lomban délelőtt 9 órákor pr. dr. Szász
Imre, ág. Kolozsvári Kiss László, dél-
után 4 órákor dr. Puskás Zoltán. — Is-
póti templomban délelőtt 10 órákor
pr. Molnár Ferenc, ág. Birinyi János,
délután 5 órákor Birinyi János. — Ár-
pád-terti templomban délelőtt 10 órákor
pr. dr. Hegyaljai Kiss Géza, ág. dr. Erdei
Mihály, délután 3 órákor dr. Erdei Mi-
hály. — Homokkerti templomban dél-
előtt 10 órákor pr. Kovács József, ág.
Dusicza Ferenc, délután 5 órákor Du-
sicza Ferenc. — Nyilastelepi templom-
ban délelőtt 10 órákor pr. Mezey Béla,
ág. Magi István, délután 3 órákor Orosz
János. — Csapókerti templomban dél-
előtt 10 órákor pr. Zsoldos István, ág.
Balogh József, délután 3 órákor Zsoldos
István. — Kerekestelepi templomban
délután 10 órákor pr. és ág. Szilágyi L.
délután 3 órákor Szilágyi László. —
Dóczy József ucca 2. délelőtt 10 órákor
pr. Szenes László, ág. dr. Erdős Károly.
Augusztia szanatóriumában délelőtt ne-

gyed 10 órákor pr. és ág. Koncz Zoltán.
Egyetemi klinikákon délelőtt 10 órákor
Szenes László, Koncz Zoltán. — Nyulási
állami iskolában délelőtt 10 órákor
Kecskés József. — Tégláskerti állami
iskolában délelőtt 10 órákor pr. és úrv.
oszt. Sárközy Lajos. — Téglavetői gyü-
lekezeti házban délután 3 órákor Kovács
Árpád. — Wolaffkatelepi olvasóköri-
ben délután 3 órákor Dusicza Ferenc. —
Tanyai istentiszteletek: Pallag délelőtt
9 órákor és Szilgát délután 2 órákor
vitéz Szabó Endre. — Ebes délelőtt 10
órákor Tömörly Lajos. — Gyermekisten-
tisztelet: Révész-terti gyülekezeti terem-
ben délelőtt 10 órákor Gönczy Sándor.
Árpád-terti templomban délelőtt 9 óra-
kor dr. Erdei Mihály.

— A római katolikus templomban és
kápolnában a rendes vasárnapi szent-
miserend. A lelkészi beosztást na esz-
közlik.

— Istentiszteletek a görög katolikus
templomban. Délelőtt negyednyolc óra-
kor reggeli istentisztelet. — 8 órákor
diákmissze. — 9 órákor katonamissze. —
10 órákor nagy szentmise, a szentbeszé-
det Papp Gyula szentszéki tanácsos
mondja. — Háromnegyed 12 órákor
csendes szentmise. — Délután félnyolc
órákor rózsafüzér ájtatosság. — Dél-
után 4 órákor vespernye, böti szentbe-
széddel és szentségimádás.

— Az evangélikus templomban va-
sárnap délelőtt 9 órákor középiskolai
ifjúság egyházi énekórája. Utána pedig
exhortációt tart Labossa Lajos vallás-
tanító lelkész. — Délelőtt 10 órákor ün-
nepi istentisztelet úrvacsoraosztással,
este 5 órákor esti istentisztelet, prédikál
mindké alkalommal dr. Pass László tb.
esperes, lelkész.

— Új egyetemi magántanárok. A
vallás- és közoktatásügyi miniszter dr.
Szép Ödön egyetemi tanárségének a
„Törvényeszkéi kémia” és H. dr. Cuk-
rász Ida egyetemi tanárségének a
„Szemészeti műtéttan” című tárgykör-
ből a m. kir. Tisza István tudomány-
egyetem orvosi karán egyetemi ma-
gántanárokká történt képesítését jóvá-
hagyólag tudomásul vette és öket eb-
ben a minőségükben megerősítette.

— A Nemzetvédelmi Kereszt
iránti kérvények beadási határidé-
jét lezárták. Az Országos Nem-
zetvédelmi Bizottság káptalanja
teljes ülésén elhatározta, hogy a
Nemzetvédelmi Kereszt iránti kér-
vények beadási határidejét végle-
gesen lezárják. Megindokolt ese-
tekben a Budapesten és az egyes
vármegyék területén működő bírá-
lobizottságok elnökei kivéteit te-
hetnek.

— A közönség érdekében áll,
hogy az ezüst 1 és 2 pengősök át-
cseréléséről mielőbb gondoskodják.
Magánosok már csak november hó
30-ig kötelesek fizetésül ezeket az
érméket elfogadni, a postahivata-
lok december 31-ig fogadják el, a
Nemzeti Bank 1942 január 31-ig
cseréli át alumínium-érmékre.

— Jótékony célú egyesületek vá-
sárlási könyv nélkül vehetnek ru-
haneműt miniszteri rendelet értel-
mében alispáni engedéllyel. Így le-
hetővé válik, hogy a jótékony célú
egyesületek az idén karácsonykor
is megajándékozassák ruhanemű-
vel a szegény családot.

x Gumicéppé és eszma, zippzár javítás
olesón, jól. Kovács, Deák Ferenc u. 3.
— Az Egyesült Ker. Nemzeti Liga
debreceeni osztálya ma, szombaton
este fél 7 órai kezdettel a liga József
kir. herceg ucca 16. szám alatti szék-
házában nemzetnevelési előadást ren-
dez. Előadó: dr. Geley József kolozs-
vári egyetemi tanár. Előadásának
címe: „A nemzetnevelésről általában
és a nemzet nagy nevelője”. Az előadás-
ra, mely díjtalan, a város kerestélyén,
nemzeti szellemű közönséget az elnök-
ség szeretettel hívja és várja.

— Schaff tánciskolájában a Koroná-
ban december hó elsején hétfőn új ta-
nóanyag kezdődik, iparosoknak és keres-
kedőknek.

— A magyar turista megismerheti
Erdélyt a december 2-án, kedden fél
7 órákor a Déri-múzeumban Baróthy
Béla budapesti előadó vetített képes
előadásából. A Radnai-havasokat és
a Horthy-csúcsot ismereti az előadó,
akit tavalyi debreceni előadása után
elővösen ismernek.

A keleti fronton egy szovjet hradóosztag autója befutott a német vonalakba.
Személyzete fog ságra került.

— A Svetits Szövetség az idén is
megrendezi Mikulás délutánját decem-
ber 5-én délután 4 órákor a Svetits-
intézetben. Jelenkezés a Svetits por-
tán december 2-ig.

— A Monti Kör elnöksége felhívja
a tagok figyelmét az Olasz Kultúr-
intézetben ma este 6 órákor tartandó elő-
adásra, melynek előadója Giuliano
Balbino volt olasz közoktatásügyi
miniszter.

— A református háztartási alkalm-
zottak Márta Köre Kálvin tér 5. szám
alatt minden vasárnap 4—7-ig össze-
jövetelet tart. A vezetőség felhívja a
leányok figyelmét, látogassák az
összejövetelet óráit, ahol minden tekin-
tetben kellemesen és hasznosan tölt-
hetik el szabad idejüket.

— A bruttó haszonkulcs megáll-
apítását kéri a játékaru kereske-
dők. A Játékaru Kereskedők Or-
szágos Egyesülete erre vonatkozó
lag beadványt nyújtott be az ár-
kormánybiztoshoz.

— Budapesten a kasszakasz-rend-
szer átmeneti megszüntetésével
akarják csökkenteni a villamosok
túlzsúfoltságát.

— Harminc külföldre távozott
ügyvédet törölt tagjai sorából a
budapesti Ügyvédi Kamara. Vala-
mennyi törölt tag irodája részére
egyidejűleg ügygondnokot rendel-
tek ki.

— Kétszer ráltott elhídegült sze-
relmesére Vágó Pál 26 éves buda-
pesti gépmunkás. A lány csak je-
lentéktelen sérüléseket szenvedett,
míg Vágó öngyilkossági szándék-
ból leugrott az első emeletről és
lábát törte. A tábla egyévi börtö-
ntöre ítélte Vágót.

— Elestett Északafrikában egy
amerikai katona, akit a Libiában
működő amerikai páncélosokhoz
osztottak be kezelőnek. Ez az első
amerikai katona, aki ebben a há-
borúban hősi halált halt.

— Román és spanyol munkások
utaznak Németországba. Romániá-
ból 10.000 román munkás kiutazá-
sáról folynak tárgyalások, Barce-
lonából pedig már útra is kelt 600
katalán fém- és mezőgazdasági
munkás.

— Az Árpád-terti egyházrészben ma,
szombaton délután 3 órákor a gyü-
lekezeti teremben vetített képes előadás
lesz az ifjúság számára. Vasárnap
délután 10 órákor adventi úrvacsora-
osztás, a konfirmáci: hívek jelenjere-
k meg minél nagyobb számmal az Úr
asztalánál. — Vasárnap délelőtt 9 óra-
kor a templomban gyermekistentisze-
let lesz, a szolgálatot végzi: dr. Erdei
Mihály segédlelkész. — Vasárnap dél-
után 6 órákor a gyülekezeti teremben
vetített képes előadás lesz felnőttek és
gyermekek számára. — December
3-án, szerdán este 7 órákor a biblia-
óra után az Árpád-terti munkásszöve-
tesség tartja összejövetelet Szilágyi
László központi titkár előadásával. —
„Horthy Miklós, a mi szívünk hőse”
címmű füzet még kapható a lelkészi
hivatalban.

Dr. vitéz Füzesy Rudolfiné halálára

Tegnap még marasztalt
Szemednek kékje:
Ne menj még... Oh még ne...
S ma révületen dermed
A nagy messzeségbe.

Tegnap fehér kezéd
az a szorgos, áldott —
Fiára vigyázott...
S ma kékülte válva,
Jéghidegen simul
Az örök imára!

Miért?...
S miért nem doboghat
a legnemesebb szív?
Miért veszi el a sír?...
Hísz még tegnap tervet
szívögetett szepet,
amiket elérhet.
Eis üdvöt árasztó
Finom, szerény lényed
Mára: semmivé lett?
Miért?... Jaj! Miért?...

...Megtört szívű anya,
Porig sújtott férj,
A találkozásban:
Kell, hogy higgy, remélj!
Debreceen, 1941. november 28.

Gayné Edy.

— Garai tánciskolájában december
elsején hétfőn táncanfolyam kezdődik.
Ma ösztánc.

— A debreceni hentes-szakosztály
december hó elsején este 7 órákor az
Ipartestület helyiségében, igen fontos
szakmai ügyben ülést tart. Elnökség.

— Bartalis tánciskolájában december
harmadikán táncanfolyam kezdődik
Szépen táncolni Bartalifól tanul.

— A kritikus életkorban reggelen-
ként éhgyomorra egy-egy pohár termé-
szetes „Ferenc József” keserűvíz réges-
régóta bevált kitűnő háziszser, amely
rendkívül enyhe hashajtó hatása követ-
keztében huzamosabb használatra is
igen alkalmas. Kérdezze meg orvosát!

— Átszurta kezét a varrógép lúje
Valódi Margit női szabó, Sámsóni út
5. szám alatti lakosnak. A mentők
részcsítették első segélyben.

— Macseknek, a horvát paraszti
párt vezetőjének nagy magánva-
gyona van és most felszólították,
hogy rövid időn belül igazolja, ho-
gyan szerezte nagy vagyonát.

— A szerbiai bandaharcok szü-
nőben vannak. Az erélyes intézke-
dések következtében belátták, hogy
kilátástalan küzdelmük és a kom-
munista bandák megszüntetik a tá-
madásokat.

— Halálos házbontás volt a szerepi
határban, ahol a Gataji uradalomban
vályogfalat bontott Kiss Lajos 20 éves
napszamos. Alulról eskányozta a fal-
lat és a kiásott vastag vályogfal rú-
zuhant. Összezúzódt a mája, vestje
a szerencsétlen fiatal munkásnak, aki
belső vérzés következtében a berettyó-
újfalui kórházban meghalt. A delre-
ceni vizsgálóbíró helyszíni szemlélet
tartott és megállapította, hogy gon-
datlanság történt. A bontást felvállaló
iparos nem vigyázott a munkára és
nem oktatta ki a napszamosat arról,
hogy miként bontsa le a vályogfalat.

Töltünk egy kellemes estét

Kassai Sörházban

Minden este Kaosari Pista cigányprimás muzsikál
Szekeres György
Hunyadi u. 1.

Színház, Film, Szórakozás

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Szombaton délután: Négy asszonyt szerettek.

Szombaton este: Gyöngykalász. Pr. b. Vasárnap délután: Gyöngykalász. Vasárnap este: Gyöngykalász. Hétfőn este: Berlini balett.

SZÍNHÁZI IRODA JELENTÉSE:

Ma este premier bérletben operett-ös-bemutató, a Gyöngykalász Cserháti—Göndör remek muzsikájú, romantikus meséjű darabja kerül előadásra. Ragyogó kiállítás, pompás táncok, szébbnél szébb énekszámok. Vasárnap délután és este is a remek operett-újdonosság: a Gyöngykalász.

Hétfőn a berlini operaház 11 tagú balettjének vendégjátéka a színházban. Kedden A) és szabad bérletben a Gyöngykalász. Szerdán a kultúrelőadássorozat II előadása, a Dolovai nábob leánya, nagysikerű Herczeg-darab. Helyárak: 1 pengő, 60 fillér és 30 fillér.

SZÍNHÁZI KISTÜKÖR

SZINIGAZGATÓK tömegesen jelentették be érkezésüket a „Gyöngykalász” c. Cserháti—Göndör operett mai bemutatójára. A fővárosból is több direktor és színházi szakember jelezte táviratilag érkezését. Vidékről Putnik Bálint, a nagyváradi Szilgigeti Színház igazgatója és Galetta Ferenc direktor nézik meg az előadást. A „Gyöngykalász” egyébként érdekes meséjével és pompás, fülbemászó muzsikájával, melynek minden szövege igazságos — a szezon egyik legnagyobb sikerének ígérkezik.

CSANÁDY GYÖRGY, a rádió főrendezője Debrecenben járt csütörtökön és megtekintette a „Gyergyói bál” előadását. A kitűnő Belezna!—Unger társulat nagyszerű játékáról őszinte elragadtatással nyilatkozott és kijelentette, hogy decemberben a rádió közvetíteni fogja a „Gyöngykalász” daljátékot s az „Ejfélok várak” c. Eisemann—Ambrózy nagyoperettet.

KEDVES ÖTLETET valósít meg a színház Selmezy Mihály remek gyermekoperettjének a „Miska és a Mikulás” zenés, táncos darabnak előadásával kapcsolatban. Felkéri a szülőket, hogy a jegyváltáskor papírlapra írva adják át a pénztárnál gyermekük nevét és cinytevésait. Ezeket a kedélyes gyermekcsínyeket aztán a Mikulás-maszkban színpadra lépő Selmezy Mihály fejére olvassa az előadás folyamán a kis nézőknek, akiknek a színpadról ajándékokat fognak dobálni.

A Hungária nagyszabású, új német filmjében — melynek címe: „Hív a háza” — felsorakozik a mai háború minden fegyverneme, hogy bemutassa, milyen eszközökkel folyik a küzdelem. A megrázó felvételekben bővelkedő filmet időszerű híradók kísérik.

Kiss József kir. tankerületi főigazgató a nagyváradi Olasz Kulturintézet idei akadémiai évenek ünnepélyes felavatásán »Az olasz kultúráról» c. tartja az akadémiai év díszelőadását. Megnyitó beszédet dr. Soós István nagyváradi polgármester tart.

Szakértők véglegesítése. Az igazságügyminiszter a debreceni kir. törvényszék mellé ideiglenesen kinevezett Herczeg Tibor földmérő- és Bartha István villamosági műszaki szakértőket állandó bírósági szakértői minőségükben véglegesítette.

Az Egyesült Államok vasutai bérharcot kezdtek és már tíz napja tárgyalnak Washingtonban a fizetésjavításról.

Feltalálták Németországban a fűthető cipőtalpat, melyet egyszerűen lehet alkalmazni autókban. Az áramot bekapcsolják a talpbetétszerű készülékbe és kellemes meleget ad.

Jubileumi tárlat

Ünnepélyes megnyitás 30-án délelőtt

Debrecen képzőművészeti életét méltóan és tökéletesen képviseli az a kiállítás, amely a Képzőművészek és Műpártoló Egyesületének rendezésében folyó hó 30-án, vasárnap nyílik meg a Déri-múzeum kiállítási helyiségeiben.

A tárlaton, amelynek fővédnökségét dr. Hóman Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszter, Tasnádi Nagy András képviselőházi elnök és Csók István festőművész vállalták, Debrecen minden számottevő képzőművésze tekintélyes számú, értékes művel szerepel. A különböző egyesületekbe tömörült művészek most imponáló, városunknak dicsőre váló együttesben jelennek meg s valóban meglepően szép s városunk képzőművészeti tökéletesen képviselő tárlatot rendeznek.

A kiállítás ünnepélyes megnyitása az egyesület negyvenéves multjához méltó fényes vasárnap, folyó hó 30-án déli 12 órakor lesz.

Az „Árpád” B. E. avató díszelőadása

A debreceni Bölcsészhallgatók „Árpád” Bajtársi Egyesülete tegnap este rendezte az Arany Bika-szálló üveg- és Bocska-teremben daruavatató díszelőadást. A táborozáson Debrecen őr-társadalma nagyszámban képviseltette magát.

Varga László a bajtársi egyesület vezére nyitotta meg a táborot. Szavai után dr. Tankó Béla professzor, az egyesület patronusa emelkedett szólásra. Beszédében rámutatott a Turul-gondolat nemzetépítő jelentőségére és buzdította a felavatásra kerülő domrus, levante és daru-bajtársakat, hogy ez eleven valóságot jelentő gondolatban éljenek egész életükben.

Az avatás lélekemelő aktsusa után Bagdy László dominus válaszolt a felavatottak nevében és hűséget fogadott mindnyájuk nevében a Turul-gondolatnak. Tóth Elemér hegedült ezután kiforrott művészzel két Hubay-művet, Ujjalussy József stílusos kíséretével, majd a műsort Pákozdy Sára művészi szavallata zárta be.

A műsor után kezdetét vette a tánc- és a megjelentek a zene hangjainál a késő éjszakai órákig maradtak együtt a legjobb hangulatban.

Harminc százalékkal emelik a román bélyegek árát. A román postavezérgazgatóság bejelentése szerint december 1. és február 2. között 30 százalékkal felemlik a bélyegek árát és a többletet társadalomszolgáltató célokra fordítják.

Dinamitós merényletet kíséreltek meg egy francia transzformátor állomás ellen Oise le Vergenél. Az ör élete kockáztatásával elvágta a robbanóanyaghoz vezető gyűjtőszinort és megemelte a transzformátorokat.

A főváros vezetősége gondoskodik arról, hogy a lakosságnak a télen legyen elegendő élelmiszere és így csupán burgonyából már ezideig 300 vagonnal tartalékolnak. A bevásárlásokat tovább folytatják.

Gazdája pénzével és kerékpárjával megszökött egy fiatalkorú kifutó. Nagy János fűszerkereskedő, Kassa út 24. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen fiatalkorú kifutója ellen, aki 150 pengőjével, kerékpárjával, zsákokkal, kosarakkal és 100 kg. cukorról szóló utalvánnyal eltűnt. A fiatalkorú gyermek kalandos tervekkkel foglalkozott és nyilván ennek végrehajtására vitte el gazdája pénzt és kerékpárját. A rendőrség a károsult feljelentésére megindította a nyomozást és országos körözést adott le a Debrecenből eltűnt fiatalkorú kézrekerítésére.

Megállapították az élő és vágott baromfi legmagasabb árát

Az árkormánybiztos ma kiadott 57.000. számú rendeletével megállapította az élő és vágott baromfi, valamint a baromfitermékek legmagasabb termelői, nagykereskedői és fogyasztói árát.

Az élő baromfinak az eladó gazdaság részéről felszámítható legmagasabb termelői ára az Országos Baromfi Ármegállapító Bizottság által az árkormánybiztos jóváhagyásával megállapított termelői árával azonos.

Szabályozta a rendelet a termelői árhoz számítható bruttó kereskedői ártöbbletet is.

A rendelet szerint a liba- és kacsbontásból származó termékek legmagasabb ára vidéken kicsinybeni fogyasztókkal szemben a következő: Bőr 4.80, háj 6.—, bélzsír 5.20, máj 45 dg-on felül 9.—, 30—40 dekás 7.—, 30 dg-on aluli silány minőségű 6.—, mell 3.80, comb 3.40, aprólék 1.—, olvasztot libazsír 6.90, libatőpörtyű 6.90 P kg-ként.

Dr. Tamássy Géza a természetvédelmi területekről, az iskolai botanikus kertekről

Dr. Tamássy Géza tb. tisztifőorvos, a Tisza István tudományos társaságban értékes előadást tartott, melyről az események torlódása miatt, csak röviden számolhattunk be.

Dr. Tamássy Géza a tárgy fontossága érdekében előadásával kapcsolatban közli a következőket kiegészítésképpen és egyes adatok helyes megvilágítása céljából.

Az első természetvédelmi területet nem Oroszországban, hanem az észak-amerikai Egyesült Államokban alapították; az első volt az Arkanzas állambeli gyógyító források környéke, a „Hot Springs Reversion National Park”; már 1832-ben kijelölték, de az észak-amerikai szenátus csak 1877-ben ismerle el hivatalosan. Hivatalosan az 1872. évi március hó elsején elfogadott törvénnyel legelőször a „Jellystone National Park”-ot jelölték ki.

Oroszországban magán védelmi területek egyes nagybirtokokon jóval később keletkeztek, még a kaukázusi kutató és az orosz viszonyokat jól ismerő Décy Mór, a Természettudományi Közlöny 1912. évfolyamában, 90. lap is úgy nyilatkozik, hogy az orosz kormány csak vadászati tilalmakkal, elsősorban az európai bölény védelme végett iparkodik egyes állatfajok kiirtását megakadályozni. A litvániai bjolivcal öserdőben, valamint a kaukázusi Kubán és Lába folyók forrásvidékén más hivatalos intézkedés nem történt. A szovjet köztársaság egy 1931-ben Londonban megjelent nemzetközi könyv „International Adress Book of Betanits”-ben több védett területet sorol fel. A védett területek nagyságát nem említi, alapítási idejét érthető okokból elhallgatja.

Ezeket csak az idevonatkozó orosz irodalom tanulmányozásával vagy a helyszínen lehetne eldönteni. A szövetséges csapatok által már elfoglalt területen a Melitopol és Cherson között fekvő Askania Nawa környéki déloroz pusztaikon 1912-ben a Tuzson János dr. nyug. egyetemi tanár által vezetett expedíció járt és Tuzson a Természettudományi Közlöny 1913. évfolyamában a 710—711. lapon említi, hogy az ottani Faiz-Fein-féle uradalom több pusztát érintetlen állapotban hagyott. Valószínű hogy a többi terület is a cári uralom alatt állami, vagy uradalmi birtok volt.

Azt nem javasoltam, hogy minden iskolának legyen külön botanikus kertje, hanem egyes iskolacsoporthoz, ahogy Budapestben már meg is van, a költékébe tartozó iskolákat a természettudomány eredményes tanításához szükséges élőnövény anyaggal ellátja.

Tisztelettel: Tamássy Géza dr.

GYÁSZROVAT

Maróti (Moskovszki) Gyula nyug. MÁV asztalos, 62. éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 2 órakor lesz a Köztemető II. A) számú ravatalozójából. Lakás: Kender ucca 7. Temetését: Bartha vállalata végzi.

Ózv. Sóvári Péterné Stark Mária 69. évében elhunyt. Temetése vasárnap délután félnégy órakor lesz a Köztemető dszravatalozójából. Lakás: Vörösmarti ucca 28. — Temetését: Bartha vállalata végzi.

Komor Mihály 44. éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a Köztemető IV. ravatalozó terméből. Lakás: Burgundia ucca 1. sz. Dankó temetkezés.

Kovács János 81. éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután félhárom órakor lesz a köztemető II. B) ravatalozóból, ref. szertartással. Lakás: Faiskola ucca 7. B. Pusztai temetkezési intézet.

Dr. vitéz Füzesy Rudolfné sz. Makranczy Mária temetése ma délután három órakor lesz a II. A) ravatalozó-teremből, római katolikus gyászszertartással. Fehértói vállalata rendezi.

Gothár Lajos cipészmeister 45. évében elhunyt. Temetése vasárnap délután 4 órakor lesz a III-as ravatalozó terméből. Fehértói vállalata végzi.

SPORT

Hatalmas érdeklődés nyílvánul meg a DVSC-Törekvés mérkőzés iránt

A DVSC csapata, amint azt a csütörtöki közbefulladás és éppen ezért rövidebb ideig tartó edzés alapján is meg lehetett állapítani, jól felkészülten, kitűnő erőnlétben várja nagy ellenfelét, a budapesti Törekvést, az utóbbi idők legszebb, legizgalmasabb mérkőzésére van kilátás. A Törekvés most érkezett el formája csúcspontjára, amit a jóképességű Postásnak rugott hét gólya is igazol. Különösen támadósora remek a közbányai csapatnak. Ebben a csapatrészen nem kisebb játékosok vannak, mint a volt Hungária Kardos, a sokszoros válogatott Déri, aki mint a Kispest játékosok okozott annakidején nagyszerűen keverő, építő játékkal kellemetlen perceket a Bocskai elleni mérkőzéseken a debreceni közönségnek. Ebben a csapatrészen játszik a gólrörő, nagyszerűen lövő Garamszegi és Dobay, a többszörös román válogatott, aki az NB II legveszélyesebb csatárának egyike. De hasonlóan jó a közvetlen védelme és fedezetsora is a Törekvésnek. Hatalmas küzdelemre van kilátás a két csapat mérkőzésén és bizunk benne, hogy ezt a küzdelmet a saját pálya, saját közönség élönve két gólkülönbséggel a debreceni csapat javára dönti el.

A mérkőzés délután 2 órakor kezdődik a nagyerdei Stadionban Rubint budapesti játékezelő vezetésével. Elő-mérkőzésen a DVSC ifj. játszik a Hússos ifj. csapatával ifjúsági bajnoki mérkőzést.

Fontos taktikai megbeszélést tartott pénteken este a DVSC csapata a MÁV műhelytelepen. Kántor Ferenc, Réday László intőzők és Palotás István edző utasításokat adtak a játékosoknak a Törekvés mérkőzéssel kapcsolatban. A csapat változatlanul a Marosvásárhelyi SE elleni összeállításban: Keskeny — Csokai, B. Nagy — Orosz, Gere, Zilahy — Szilárd, Berecz, Szabó, Serfőző, Kristóf játszik a Törekvés ellen is.

Rangadók napja lesz a vasárnapi forduló. A Mátyás-csoportban két rangadó is van: a DVSC—Törekvés és Marosvásárhelyi SE—D. Magyar-ság. Az NB I-ben pedig a Ferencváros—Újpest találkozóra kerül sor, a Ferencváros legyengülten, tartalékosan is nagy ellenfél és a mérkőzés kimene-tele bizonytalan.

Közgazdaság

Leszállították az Állategészségügyi Intézet vizsgálatának díját. A Magyar Vidéki Sajtóudósító jelenti Budapestről, hogy a földművelésügyi miniszter az Országos Állategészségügyi Intézet által végzett vizsgálatok (boncolás, vérvizsgálatok stb.) díját lényegesen leszállította. Ezzel az intézkedéssel lehetővé vált, hogy a kevésbé tehető gazdák is igénybevehessék az intézet munkáját.

A MÁV alkalmazottak központi elátlásának gondolatával komolyan foglalkoznak a MÁV körében, ahol az államvasutak tisztviselői, alkalmazottai és munkásai élelmiszerrrel és egyéb szükségleti cikkeivel való ellátását központilag szerveznék meg, mint ahogy ez néhány iparvállalatnál máris történik. Mintegy 60.000 alkalmazottat, valamint ezek családtagjait érintené a tervezett intézkedés, amely tehát az ország közellátásának megszervezését komoly lépéssel vinné előbbre.

Hirdetmény. 46.900—1941. év. Az 1941 évi elemi kár törlési jegyzékek közszemlére tételéről. Közhírré teszi a városi adóhivatal, hogy az 1941 évi elemi károkat következtében elrendelt törlésekről készített törlési jegyzéket 1941 december hó 1—15. napokon közszemlére teszi ki, s azok az I. emelet 33. sz. szobájában a délelőtti hivatalos órák alatt az érdekeltek rendelkezésére állnak. Városi adóhivatal.

Hirdetmény. 51.056—1941. II. A város tulajdonát képező s a Tisza balpartján fekvő „Dorogmai fűzes” elnevezésű 23. kat. hold 138 négyzetögl területű ingatlan 1942 évi március hó 1-től, továbbá 3, esetleg 6 évre, a folyó évi dec. 10-én, délelőtt 9 órakor a városháza kistanácsstermében tartandó nyilvános szóbeli árverésen bérbeadásra kerül. — Árverési feltételek és közelebbi adatok a II. gazdasági és erdészeti ügyosztályánál, (városháza, félemelet 19. szoba), a hivatalos órák alatt megtekinthők. Polgármester.

Kelleme lakás. finomkoszt a Hungária panzióban, szobák napokra és hónapszámra. Ferenc József 59. Telefon: 23—39 800 vv.

Villanymotorok leggyorsabb szállítása, — képviseletnél 0.5 HP alighasznált Ganzmotor, golyós, eladó. Rákosi Jenő 5. 315

Nagyothallás és fülfüggés praktikus gyógyításáról prospektust küld Némethi Mór, Nagyvárad, Bercsényi Miklós 7. 138+

KERESLET

Új azücsszalonn! Legújabb modellek szerint új bundák alakítások javításokat vállalok — muffok gyermekklabzsák raktáron. Szent Anna 5. I. em. Budainál. 1313 12. 10

Fogaranyat, ékszer, drágakövet, ezüstöt legmagasabb árban veszek. Fránkl S., Piac 56. 89 11. 30

TELJES ELLÁTÁS

Keresztény úri családnál szeretném két gimnázista fiamat teljes ellátásra adni, ahol mint családtagokat gondos bánásmódban részesítenék. Ajánlatokat „Teljes ellátás” jellegre kérek. 362

OKTATÁS

Simai gyors. gépiróiskolában dec. 1-én új tanfolyam kezdődik. — Piac 73. 1311 12. 11

BÚTOR

Minek a fényes kirakat, amikor olcsóbban vásárolhat mindenféle lakberendezési tárgyat udvari bútorüzletemben, Piac 71. 592 12. 25

Barok háló modern háló, próbababa, kombinált szekrény, reklamié, konyhaberendezés, rádió eladó. Kossuth 51. 1788 1. 4

Hálószobák, ebédlők, kombinált szobák, konyhaberendezés. Salamon bútorüzletében. — Jóménység. Előnyös árak. — Hunyadi 2. 398. 2. 1.

RÁDIO

Rádiókészülék vásárlásánál, javításánál forduljon bizalommal Szabó Lajos műszerészhez. — Csapó 86. Telefon: 32-54 1987 12. 31

TÜZELŐ ANYAGOK

Morzolt csutka van eladó az Áron Miksa telepen, Kishegyesi út 1—3 alatt. 375

Száraz bükk, tölgy, akác tűzifa a legolcsóbb napi árban Draskovitsnál, Rákóczi 12. beszerezhető. Telefon: 17.43. 317

ÜZLET MŰHELY RAKTÁRHELYISÉG

Kiadók nagy, száraz, világos, féregmentes pincék raktárnak. Péterfia 8. 360

KIADÓ LAKÁS egyszobás

Kiadó egyszobás modern lakás, víz, belső WC. Érdeklődni Csapó 71. Megtekinthető Csapó 84 alatt. 361

KIADÓ LAKÁS kétszobás

Elcsereplém kertésghen villamostól 6—8 percrenyire lévő két parkettes szobás, különálló összkomfortos lakásmat, víz, gáz bent, lakbérére 68 P. hasonló, kertésghen lévő háromszobás, összkomfortos, különálló lakással magasabb lakbérrel. Ajánlatokat „Villamoshoz közel” jellegre kiadóba kérek. 439 vv.

Kétszobás komfortos lakás Bösörmevényi úton kiadó. Értekezés Hatvan huszonöt, rendelő. 387

KIADÓ LAKÁS nagy

Kiadó 5 szobás lakás, esetleg megosztva. Érdeklődni dr. Zichermann ügyvéd, Csapó 10. 865

LAKÁST KERES

Keressék kétszobás, fűdöszobás lakást. Ajánlatot „Megegyezünk” jellegre kérek. 311

Tisztviselő bútorozott szobát keres ellátásra; jobb keresztény vagy gazdálkodócsaládnál, közel a villamoshoz, dec. 1-re. Könyök 8. 337

Háromszobás modern, komfortos lakást keresek központban. Cím a kiadóban. 369

BÚTOROZOTT SZOBA

Bútorozott szoba fűdöszobával kiadó. Rákóczi 11. kapu alatt balra. 373

Különbejárattú bútorozott szoba külön előszobával kiadó. Simonffy 40. 377

Emeleti ucai bútorozott 1—2 szoba kiadó. Hüvelves 10. 380

Különbejárattú ucai bútorozott szoba, esetleg két személy részére is fűdöszoba. és gázhasznaállattal kiadó. Ajtó 11. 868

Különbejárattú elegáns bútorozott ucai szoba fűdöszobával használatlaltal 2 személynek is kiadó. Miklós 18. 867

Különbejárattú bútorozott szoba 1-re kiadó. Vörösmarty 24. Brunner. 399

Különbejárattú csinosan bútorozott szoba két személynek december 1-re kiadó. József kir. herceg 11. 398

Uccai szépen bútorozott szoba egy vagy két személynek kiadó. — Bethlen 14. 396

Csinosan bútorozott szoba csak hölgynek kiadó. Jókai 6. Reich. 394

ELVESZETT

Hentesek figyelmébe! Ellopták Nagy Ignác, Nagy Ignác és Fabics Ilona névre szóló zsrjegyeinket, aki ezekkel jelentkezik, rendőrségnek átadandó, vele együtt bankkönyveinket is elvitte. Ertesítést Sándor uca 6 alá kérek. 381

HASZNÁLT RUHA — CIPŐ

Férfi öltönyök és kabátok eladók. Magoss György tér 9. Kereszt-épület, hátul. 393

INGÓSÁG VÉTEL

Legmagasabb áron veszünk ezüst és alpaca evőkészleteket, régi ékszereket, mindennemű szőnyegeket, régi órákat, dísz tárgyakat, festményeket, bútorokat stb. Ingóságközvetítő, püspöki palota. Telefon 37—99 1131 vv.

INGÓSÁG ELADÁS

Többféle motorkerék, páralkatrészt juttányosan eladó. Nagyváthy, Kossuth 29 1937 vv.

Öntöttvaskályha, 2 darab 195 centi magas, mintás, repedésmentes eladó és ott megtekinthető Fülöp Lajos gépésznel, Hajdúsámszon, Újtelep. 376

Használt építési anyagok eladók. Érdeklődni Hunyadi 2. 263

Jókarban levő kis Singer varrógép eladó. — Létai út 16. 353

Eladó egy új fekete ruha megbízásból. — Végli Vár 1. 367

Oeska téglá eladó. Hatvan 22. Dreher sörgyár. 370

Íróasztal, 7 fiókos, ebédlecsillár, szárnyas brokátfüggöny, két szép fikusvirág eladó. Csapó 26. Földszint 1. 400

GAZD. ESZKÖZÖK

Kétkerekű féderes talpiga eladó. Veres 25. 391

GAZD. TERMÉNYEK

Megérkeztek Ungváry József ceglédi faiskolájából a gyümölcsfák. Magasztárszű Közsméte nagy választékban kapható. Garav u. 5. Bethlen u. 14 830 12. 11

ELADÓ HÁZ

Családi ház egyszobás lakásokkal nagyallo-más közleében sürgősen olesón eladó. Bujdosó 46. 374

Boldogkert, Csók uccán 1000 ól pajtával 5000-ért. Széchenyi 41. 384

Azonnal beköltözhető 3 szobás stb. komfortos, gyönyörűen parkirozott s adómentes ház megvehető vagy kibérelhető. Tárgyalni lehet Hadházi 5 alatt Ujhelyi Józseffel. 378

Két szoba, mellékhelyiségekkel álló adómentes ház olesón eladó. Érdeklődni Balogh, Sámsoni út 27. 869

Eladó Vendég 63—65. modern ház. Értekezés Vendég 68. 401

ELADÓ FÖLD

Város alatt 8 hold föld szőlővel eladó. Érdeklődni Bercsényi u. trafikban 666 12. 7

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JÓZSEF

Kiadóért felelős: (F) SZIGETHY GYULA igazgató

Kiadja és nyomja a NISZANTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Feladás nyomdavezető: SZIGETHY KÁROLY

APRÓHIRDETÉSEK

NYOMOZÓ IRODA

Gálocsy legrégibb magánnyomozó megfigyelési, nyomozási diszkrét. eredményesek. Zöldfa 3. T.: 28-72. 1783 12. 12

LEVELEZÉS

Öszinte barátság jellegre levél van a kiadóban. 395

Az a hölgy, aki halottak napján fekete keztyűjét és pirosköves gyűrűjét virágkörtésznel felejtette, átveheti a kiadóhivatal pénztáránál reggel 9-től délután 2-ig. 167

ALKALMAZÁST nyer férfi

Házmeztart azonnalra felveszek. Széchenyi 33. 372

Könyvelőt keres azonnali belépésre biztosító társaság. Pályázatokat „Biztosító könyvelő” jellegre a kiadóhivatalba kérünk. 402

Kerékgyártósegéd munkát kaphat Varjassy-nál, Eötvös 18. 407

Fiatat borbélysegéd felvételük. Széchenyi 57. Fehérvári. 406

Keresünk olyan munkatársakat, akik részt vennének gyermekvédelemmel kapcsolatos új szociális akciónkban és annak részére tagokat gyűjtenének. Munkájukért nagy tiszteletdíjat nyújtunk, csakis öskeresztények jelentkeznek, akik vallásukat okmányokkal igazolni tudják. A jelentkezők címüket adják le a kiadóban „Gyermekvédelem” jellegre. 390

Fiatalt jómunkás fodrászsegéd felvételük. — Boezán Ferenc Hatvan 2. 389

ALKALMAZÁST keres férfi

Házi sertésvágást jutányosan elvállalok. — Lendvai Lajos hentes-és mészárosmester, Kinnizi 11. 352

Érettségizett izr. fiatal ember elemi és középiskolai tanúk tanítását vállalja. Magántanulókat előkészít. Hatvan 39. 4. ajtó. 368

ALKALMAZÁST nyer nő

Vidékre kis család keres perfekt főzőnőt, aki kiváló főzés mellett a baromfi kezeléshez is ért. Fizetése megállapodás szerint havi fix és a baromfi nevelése után 10 százalék. Cím a kiadókiadóban.

Fizetéssel tanulóleányokat felvesz Sz. Vajda Ilona kalapszalonn. — Szent Anna 3. 371

ALKALMAZÁST keres nő

Házaspár, magános gondozását, háztartás vezetését vállalom, vidéken is. „Magános nő” jellegre. 328

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Bejárónőt, közelben lakót, keresek délelőtti munkára. Jelentkezés azonnal vagy elsején Szigligeti 5. 331

Mindenes főzőnőt hosszú bizonyítvánnyal keresek. Hajó 2. 870

Lakást és fizetést adok belső háztartási munkáért gyermektelepnek. Zsák 11. 866

Megbízható mindenes bejárónő elsejére ajánlkozok kistagú családhoz reggel 7-től délután 3-ig. Kandia 1.9 315

Bejáró főzni tudó mindenest elsejére felveszek. Hunyadi 3. Földszint. 405

Bejárónő felvételük. — Kovács Mártonné, Piac 42. 403

Szobaleányt jó bizonyítványokkal felveszek. Rákosi Jenő 4. Harmadik emelet 6. ajtó. 401

Bejárónő könyvvel felvételük napi pár órára. Hajnal u. bérház. A) 3. 397

Rendszerelő mindenest 1-re felveszek. Magoss György tér 14. 392

AJÁNLAT

Kosztümöket, kabátokat izlésesen készit, fordit, alakit „Margó” Bethlen uca 29. 1029 12. 17

Legolesóban test tisztit Weisz Arany János uca 29. szám. 1940 vv.

Kerékpárját télen javitassa felelőség mellett Weisz műszerész, Piac 66. Hegesztés, zománcozás. 1420 12. 12

Függönyöket, csipkeszövetet, köplianyagokat, kőlibeteket olcsón. Rothermere 36. Keresztépület. 1231 1. 21

Használt varrógépek, gépalkatrészek minden géphez. javítások felelőséggel, vétel, csere. Eisenberger, Csapó 101. 1501 1. 25

Aranyat, ezüstöt, brilliánt magas áron vesz Pollák Endre ékszerész. Hatvan u. 2. 814 12. 6

Számós bajjára meghozza biztos gyógyulást különleges haskötőim. Kiss Béláné. Kossuth 59. 687 12. 31

Bundát készíttessen meg a tél beállta előtt Katona Vilmos szűcsmesternél. Simonffy 2. 26 12. 18

Karácsonyra forditassa ki női férfi télikabátját Tegdesnél, Kávin tér 19 Püspöki palota. 539 12. 2

Órajavitást vállalok, óeska órákat veszek. — Schiffmann, Vendég 7. Kisállomásnál. 1942 11. 3

Tükrök, előszobába, fűdöszobákba nagy választékban Sipkovitsnál, — Nagyvárad u. 15. telefon 22-96. sz. 1645 vv.

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy Hajdúböszörményben Kossuth uca 12. számú helyiségben nagyobb új cserépkályháraktárt létesítettem. — Raktárban bármilyen nagyságban és színben legkülönbözőbb típusú zsákkályhák és kanda-lók kaphatók. Megrendelt árukat azonnal szállítok. Raktáram bármikor megtekinthető. Előzékeny és pontos kiszolgálás biztosítása mellett a nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve, vagyok mély tisztelettel Balogh Antal cserépkályhás, Hajdúböszörmény, Kossuth uca 12. 335